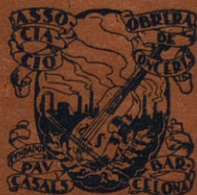

FUNDADOR:

PAU CASALS

ASSOCIACIÓ
OBRERA DE
CONCERTS

CURS DEL 1935-1936

MEMÒRIA
GENERAL

BARCELONA, GENER DEL 1937

M · E · M · Ò · R · I · A

presentada pel Consell Directiu a
l'aprovació de l'Assemblea general
ordinària de socis celebrada a
l'estatge social, el matí del
diumenge dia 11 d'octubre del 1936.

■

Treball estatutari aprovat en
la mateixa assemblea, segons la
lectura fragmentària que del mateix
en féu el seu compilador i redactor,
FRANCESC NONELL I SISA,
Secretari general de l'entitat.

PRIMERA PART

Exponent artístic, cultural, pedagògic i social

(Relació abreujada per ordre cronològic)

ANY 1935. / AGOST

- Activitat social. — Dia 24, nit: Assemblea general de socis, en la qual s'elegeix el Consell Directiu per a regentar econòmicament i dirigir artísticament el Curs del 1935-36.

SETEMBRE

- Activitat social. — Dia 8, matí: Assistència, en representació oficial, a l'acte celebrat a la Platja de Torredembarra, en recordança del malaguanyat impulsador de l'OBREIRA, Rafael Campalans. Organitzat per l'Ateneu Polythècnium en l'escaïença del segon aniversari del tràgic traspàs del seu fundador.
- Activitat social. — Dia 11: En compliment d'un deure de cívica ciutadania nacional, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS portà, com de consuetud, una ofrena als màrtirs de les llibertats catalanes.
- Activitat cultural. — Dia 29, onze del matí: Organitzat i patrocinat per 10 entitats d'Horta, l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C. dona en el Cinema Horta, davant d'uns 1.500 oients, el «IV Miting-Concert públic», prestigiât amb l'assistència del mestre Joan Lamote de Grignon.

OCTUBRE

- Activitat cultural. — Dia 6, tarda: En el Casal del «Grup Pau Claris», hi dona una audició de quartets de Mozart, Haydn i Beethoven, el QUARTET DE CORDA DE L'I. O.
- Activitat artística. — Dia 13, onze del matí: Inauguració de les audicions musicals. Primera sessió de música de cambra (en el Palau de la Música Catalana), amb la presentació de l'«Orquestra Valenciana de Cambra», dirigida pel mestre Francesc Gil.
- Activitat pedagògica. — Dia 14, vuit del vespre: En el nostre estatge social té lloc l'obertura del curs escolar dels ESTUDIS MUSICALS BLANCA SELVA DE L'A. O. DE C., en el seu segon any de funcionament. Una sobtada dolència física impossibilita a Blanca Selva de presidir l'acte, al qual hi concorregueren quasi tots els nombrosos alumnes inscrits, ultra els familiars dels infants. Interessants parlaments del company President de l'A. O. DE C. i mestre Joan Pich i Santasusana.
- Activitat social. — Dia 18: Assistència a l'enterrament d'Antoni Puig Gairalt, entusiasta i intelligent filharmònic, membre del Patronat de l'«Orquestra Pau Casals» i decidit bon amic i admirador de la nostra entitat.
- Activitat social. — Dia 20: Per haver de concòrrer la Banda Municipal a la inauguració del «Grup Escolar Collaso Gil», fracasades les gestions que es realitzaren, cal ajornar l'anunciat concert per l'«Orquestra Pau Casals».

- Activitat cultural. — Dia 27, matí: L'«Associació Musical del Districte IX» inaugura el curs d'audicions musicals amb una sessió de música de cambra a càrrec del QUARTET DE CORDA DE L'I. O.

NOVEMBRE

- Activitat artística. — Dia 3, onze del matí: En el Palau de la Música Catalana, segon concert i primera manifestació simfònica per l'«Orquestra Pau Casals», dirigida pels mestres Pau Casals i Baltasar Samper. Per repentina indisposició del pianista Ricard Vives, accediren a col·laborar, a última hora, en la interpretació del mateix programa anunciat, els pianistes Alexandre Vilalta i Dolors Porta.
- Activitat cultural. — Dia 24, onze del matí: En el Teatre Bosc, de Gràcia, davant més de 3.000 oients, l'INSTITUT ORQUESTRAL, sota la direcció del mestre Joan Pich i Santasusana i amb la col·laboració del mestre-compositor, Enric Morera, dona el cinquè «Miting-Concert públic», patrocinat per vint-i-quatre entitats de la barriada.
- Activitat social. — Dia 24, dues de la tarda: En el «Restaurant Joanet», s'hi celebra l'àpat anual de germanor de l'INSTITUT ORQUESTRAL.
- Activitat social. — Dia 25, deu de la nit: La nostra entitat és convidada pel Círcol Artístic a la reunió pro-homenatge nacional al músic Enric Morera, essent nomenada per a formar part del Comitè d'Honor.

DESEMBRE

- Activitat artística. — Dia 1, onze del matí: En el Palau de la Música Catalana es celebra la segona sessió de música de cambra, encomanada al «Trio Bocquet».
- Activitat social. — Dia 2, deu de la nit: L'OBRERA, representada pel mestre Joan Pich i Santasusana i el company President de l'entitat, és convidada per la casa «Warner Bros First National», a la projecció reservada del film «El Somni d'una nit d'Estiu», de Shakespeare-Mendelssohn-Reinhardt.
- Activitat cultural. — Dia 8, onze del matí: Al Cinema Monumental Ibèria, de S. Feliu de Llobregat, hi és celebrat el sisè «Miting-Concert públic», a càrrec del nostre INSTITUT ORQUESTRAL, sota la direcció del seu mestre Joan Pich. Més d'un miler d'oients assistiren al concert, organitzat i patrocinat per entitats de la població, especialment «Els Amics de l'Art i de les Lletres».
- Activitat artística. — Dia 15, onze del matí: Presentació de l'«Orquestra Filharmònica de Barcelona», dirigida pel mestre Josep Fontbernat. Segona sessió simfònica del curs, celebrada al Palau de la Música Catalana.
- Activitat artística. — Dia 29, onze del matí: «Festival de Música romàntica» (primera sessió extraordinària del curs), pel nostre INSTITUT ORQUESTRAL, dirigit pel seu mestre Joan Pich i Santasusana. Aquest concert, celebrat al Palau de la Música Catalana, en el que hi assistiren 40 nens del «Patronat Ribas», fou patrocinat per la casa «Warner Bros First National», amb motiu de l'estrena d'«El Somni d'una nit d'estiu».

ANY 1936 / GENER

- Activitat artística. — Dia 12, onze del matí: Tercera sessió de música de cambra, encomanada al pianista Alexandre Vilalta. Aquest sisè concert del curs, tingué lloc al Palau de la Música Catalana.

- Activitat cultural. — Dia 26, onze del matí: «VIIè Miting-Concert públic», dels que l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C. ofereix generosament a les barriades obreres de la ciutat. Uns 2.000 oients acudiren a escoltar el concert, que sota la direcció del mestre Joan Pich i Santasusana i patrocinat per vint entitats poblenovines, es celebrà en el «Casino L'Aliança», del Poble Nou.

FEBRER

- Activitat artística. — Dia 3: Per acord de la Junta Directiva, s'ofereix i és acceptada, encomanar la direcció artística dels CANTORS DE L'OBREIRA al mestre Manuel Borgunyó.
- Activitat social. — Durant la segona quinzena d'aquest mes es verifica el cobrament dels rebuts del primer semestre del 1936 i és repartida la «Memòria» corresponent al «Curs Commemoratiu del Primer Centenar d'Audicions Musicals (1934-35)».
- Activitat social. — Dia 19: Confirmació oficiosa (feta verbalment pel Secretari del Patronat de l'«Orquestra Pau Casals»), de la no actuació pública i privada de l'«Orquestra Pau Casals» i, per consegüent, suspensió dels concerts simfònics compromesos amb l'OBREIRA.

MARÇ

- Activitat social. — Dia 1: Es tramés al mestre Pau Casals i al President del Patronat de l'«Orquestra Pau Casals», un *rapport* protestari.
- Activitat social. — Dia 3: Salutació al Conseller de Cultura del Govern de Catalunya i bon amic de l'entitat, En Ventura Gassol.
- Activitat social. — Dia 9: Entrevista amb el mestre Pau Casals i Patronat de l'«Orquestra».
- Activitat artística. — Dia 15, onze del matí: Presentació de l'«Orquestra de Cambra Barcelona», sota la direcció del mestre Baltasar Samper. Quatrena sessió de cambra, celebrada al Palau de la Música Catalana i prestigiada amb la presència de l'Honorable President de Catalunya, Lluís Companys, i del Conseller de Cultura del Govern de la Generalitat, En Ventura Gassol.
- Activitat cultural. — Dia 20, onze de la nit: Honoren un dels setmanals assaigs de l'INSTITUT ORQUESTRAL, l'eminent violoncellista Antoni Sala i el diputat català Antoni Ma Sbert.
- Activitat artística. — Dia 22, onze del matí: Vuitè concert del curs i cinquena sessió de música de cambra: Presentació del violoncellista Antoni Sala, acompanyat al piano per Pere Vallribera. (Recital celebrat al Palau de la Música Catalana).
- Activitat social. — Dia 24: Nova entrevista amb el mestre Pau Casals.

ABRIL

- Activitat cultural. — Dia 5, onze del matí: Patrocinat per quinze entitats de la barriada de S. Gervasi, a l'Ateneu de la mateixa tingué lloc la celebració del «VIIIè Miting-Concert públic» a càrrec de l'INSTITUT ORQUESTRAL, sota la direcció del seu mestre Joan Pich i Santasusana. (Prop de 1.000 oients fruïren del concert).

- Activitat artística. — Dia 12, onze del matí: La Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, ofereixen desinteressadament a la nostra entitat una audició simfònica a càrrec de l'«Orquestra Filharmònica de Barcelona», que dirigeix el mestre Josep Fontbernà. L'OBRERA DE CONCERTS fa també generosament extensiu l'obsequi a tot el poble, i a tal objecte convida al concert a 222 entitats (socials, artístiques, culturals, esportives, polítiques). Aquesta segona sessió extraordinària del curs, celebrada al Palau Nacional de Montjuïc, aconseguí l'aplegament de prop de 8.000 oients.
- Activitat social. — Dia 17: L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS s'inscriu oficialment al «XIVè Festival de la Societat Internacional per la Música Contemporània» i «III Congrés de la Societat Internacional de Musicologia».
- Activitat artística. — Dia 19, onze de la nit: Participació musical de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C. en la recepció oficial que l'Ajuntament de Barcelona oferí en honor dels participants al Festival i Congrés esmentats. En aquesta breu i històrica audició, honorada pel Conseller de Cultura, En Ventura Gassol i l'Alcalde, En Carles Pi i Sunyer, féu la presentació de l'INSTITUT ORQUESTRAL el mestre Joan Lamote de Grignon. En record de la festa, l'OBRERA DE CONCERTS edità i oferí als assistents un bell recordatori-programa, en el qual, redactat en català, francès i castellà, es sintetitzava la finalitat i labor cultural, obrerista, de la nostra entitat.
- Activitat social. — Dia 30: Signatura presidencial i segell de l'entitat al permami ofert per l'«Associació d'Idealistes Pràctics» a Romain Rolland.

MAIG

- Activitat artística. — Dia 10, onze del matí: Commemoració de la Festa del Treball. Tercera sessió simfònica, ordinària, del curs, a càrrec de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C., sota la direcció dels mestres Joan Pich i Santasusana i Jaume Pahissa, i amb la col·laboració del consoci Ricard Abelló (violinista). (Desè concert celebrat al Palau de la Música Catalana).
- Activitat cultural. — Dia 17, onze del matí: En el Teatre Alegria, de Terrassa, 3.000 persones escoltaren el «IXè Miting-Concert públic» donat pel nostre INSTITUT ORQUESTRAL, sota la direcció dels mestres Joan Pich i Santasusana i Jaume Pahissa. Audició divulgadora organitzada per «Amics de les Arts», sota el patronatge de l'Ajuntament i dinou entitats de la localitat.
- Activitat artística. — Dia 18, onze de la nit: Concert al Saló de Cent, a càrrec de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C., ofert per l'Ajuntament als membres del «I Congrés Jurídic Català» en l'acte de la recepció oficial.
- Activitat artística. — Dia 24, onze del matí: Onzè concert: Sisena sessió de música de cambra, dedicada a la de l'escola catalana dels segles XVIIIè i XIXè. (Homenatge al P. Antoni Soler). «Quartet Ibèric» i Joan Gibert Camins (clavicèmbal i piano imperi). Programa literàriament avalat amb un treball de Robert Gerhard, sobre la personalitat del compositor setcentista montserratí.
- Activitat social. — Dia 24: Contribució organitzadora a la visita col·lectiva a Poblet, patrocinada per «Viatges i Vacances Obreres».
- Activitat social. — Dia 30, dotze de la nit: Tancament d'admissió d'obres per al CONCURS DE DIBUIXOS convocat per l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS entre llurs associats, per tal de crear i premiar un distintiu per a l'INSTITUT ORQUESTRAL.

JUNY

- Activitat cultural. — Dia 7, onze del matí: Organitzat sota el patronatge de l'Ajuntament de Mataró, en el teatre Clavé Palace, de la mateixa ciutat, es celebrà el «X Miting-Concert públic». L'INSTITUT ORQUESTRAL, dirigit com sempre pel seu mestre, Joan Pich, fou escoltat i aplaudit per unes 3.000 persones. Col·laboraren en l'organització d'aquest acte cultural, ultra el Comitè de la «IV Fira Comercial», quaranta tres diverses entitats locals.
- Activitat social. — Dia 18: A l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS li és assignada la Vicepresidència en el Sub-Comitè de Catalanització del Districte IV.
- Activitat cultural. — Dia 21, onze del matí: Onzè i últim «Miting-Concert públic» del curs. Celebrat en el Teatre Euterpe, de Sabadell, sota l'organització d'un Comitè representant de 49 entitats locals i patrocinat per l'Ajuntament sabadellenc. Prop de 3.000 persones assistiren al concert, aplaudint l'execució que a les obres donà l'INSTITUT ORQUESTRAL, dirigit pel mestre Joan Pich i Santasusana.
- Activitat artística. — Dia 22, onze de la nit: En el local social té lloc la votació, reservada únicament als components de l'INSTITUT ORQUESTRAL, per a escollir d'entre les obres presentades al CONCURS DE DIBUIXOS, l'insignia o distintiu de la nostra orquestra amateur. Resultà guanyador el dibuix que portava el lema «Andante», fet pel soci Albert Centellas i Vidal.
- Activitat pedagògica. — Dia 27, sis de la tarda: Presidits per Blanca Selva, es celebren els exercicis o proves de fi de curs dels ESTUDIS MUSICALS.
- Activitat artística. — Dia 28, onze del matí: Amb una audició simfònica per l'«Orquestra Pau Casals», dirigida pel seu mestre fundador, es clausuren les sessions musicals del curs. (Palau de la Música Catalana).
- Activitat artística. — Dia 30, vuit del vespre: En el local social, té lloc l'acte constitutiu de la novella secció artística, CANTORS DE L'OBREIRA, amb un breu parlament pel director d'aquesta massa coral mixta, mestre Manuel Borgunyó, i nomenament de la seva Junta Directiva provisional.

JULIOL

- Activitat artística. — Dia 8, vuit del vespre: Moment històric en el qual ressonen dins el nostre estatge les veus dels CANTORS DE L'OBREIRA, amb motiu del primer assaig de conjunt preparatori, sota la direcció del mestre Borgunyó.
- Activitat pedagògica. — Dia 14, set de la tarda: En el mateix estatge social, els ESTUDIS MUSICALS donen lectura i fan entrega als alumnes examinats, de les notes d'orientació i d'estímul redactades per Blanca Selva.

OCTUBRE

- Activitat social. — Dia 11, deu del matí: En el seu estatge social, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS celebra, extraordinàriament concorreguda, la reglamentària Assemblea general ordinària de socis.

SEGONA PART

L'alliçonament d'un curs pròdig en esdeveniments

(Comentaris oficiosos del Consell Directiu)

Fe en la nostra perennitat Ningú com nosaltres que, dia darrera dia, observem, constatem i vivim la marxa i evolució social i artística de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, podem, a desgrat de tot, afirmar l'eficàcia de la nostra entitat en la formació i depuració cultural individual i la seva influència damunt el nostre poble.

Tothom que hagi seguit atentament la trajectòria ascensional de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS no podrà desconèixer l'esforç i les lluites que a tothora reclama l'estar amatent a la seva creixença.

Altrament, res no prova millor la vitalitat de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS que la persistència en l'engrandiment de la seva potencialitat social, artística, cultural, pedagògica, àdhuc patriòtica, a través de totes les vicissituds i contratemps que deu superar l'OBRERA en la marxa accelerada vers nous horitzons d'enaltiment, de superació i d'independència de moviments, d'actituds i d'empreses.

La vida de les collectivitats és solcada, més encara que la dels individus, per esdeveniments contradictoris, per sotragades i fallides en el camí ascendent de les seves peculiars activitats. En el balanç dels èxits i encerts, com també en el dels contratemps, fallides o fracassos (si cal emprar semblant denominació), els primers deuen restar sempre per damunt d'aquests darrers. No pas per a cercar una inmodesta disculpa a l'actuació dels dirigents. Però sí per un altíssim esperit de comprensió i, més encara, per la pregonesa d'una estima incondicional vers la missió transcendental, viva, palpitant, indefugible, de l'OBRERA DE CONCERTS. I en mig dels encerts i dels desencerts; de les promeses incomplertes i de les reeixides realitzacions, el nostre soci cal que sempre servi la fe en la vitalitat incoercible que preserva i farà més ufanosa encara la futura tasca de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS.

Força espiritual aglutinadora Enmig del materialisme que amenaça ofegar la Humanitat, tots devem esguardar l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS com una taula salvadora. Refugi espiritual per als uns; continuïtat d'acció per els altres i manifestació de vida espiritual per als més, perdria l'OBRERA DE CONCERTS el seu valor singular, noble, idealista, altruista, si no aconseguíssim unificar la seva acció inculcant als afiliats el que és l'essència bàsica de la mateixa: "Cultura musical popular".

Tinguem sempre present, doncs, que solament per la cultura i la perfecció individual, per la dignitat i pel sacrifici, per la comprensió i el desinterès, serà possible l'assoliment de les etapes més progressives i més fructíferes que l'arbre esponerós de la nostra entitat ens brinda com assaonada

fruita espiritual, símbol de redreçament i millorament col·lectiu. No oblidem jamai, tampoc, que és la nostra una tasca de col·laboració, d'adhesió, d'abnegació, de passió, d'entusiasme!

L'esforç individual
per a la superació col·lectiva

tístic i to cultural. Unim-nos per a anhelar que l'OBRERA DE CONCERTS, tal com és, àdhuc amb les seves limitacions materials i contra la correntia d'incomprensions i la manca d'afecte que sovint sembla voler deturar l'embranchida de les cristallines aigües nascudes en les deus de l'idealisme, de la generositat i amor al próisme, esdevingui cada dia més i més dins el nostre petit món musical i fins gosariem dir dins Catalunya, una alta valor espiritual, exemplar i modèlica en un grau superlatiu.

L'exemplaritat i eficàcia dels postulats de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS han d'ésser per a tots un deure el conservar-los; millorar-los, una aspiració i superar-los i ajudar-los per tal de fer-ne beneficiaris a un més gran contingent de companys nostres, l'única preocupació constant i fèrvid anhel de tots els que sàpiguen capir el que significa avui dia en el terreny social i cultural de la nostra terra, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS.

Impulsos renovelladors i creadors Es obvi insistir, com cal i és necessària la cooperació de tots; l'aplec de bones voluntats; l'acoblament d'esforços. Ens trobem ben lluny dels anys de l'infantesa. L'ASSOCIACIÓ OBRERA és major d'edat; té personalitat pròpia inconfundible; sent l'impetuositat de crear, de seguir els camins no fressats per la rutina i la vulgaritat; fretura una constant superació col·lectiva.

L'adolescència de l'OBRERA DE CONCERTS porta en ella mateixa els gèrmens d'un novell esperit, noblement lliure, desinteressadament creador i àvid d'afectuosos comprensions i decidides col·laboracions. Talment un poble en renaixença.

Tot justament el punt neuràlgic del curs que anem a comentar, es troba en la fallida de les audicions simfòniques a càrrec de l'"Orquestra Pau Casals", l'agrupament artístic al redós del qual, al llarg dels precedents exercicis, s'hi han redossat un més gran contingent d'associats. Per això s'ha esdevingut fins fa poc considerar les actuacions de l'"Orquestra Pau Casals" com la pedra bàsica, fonamental, imprescindible, respecte l'interès i l'èxit d'aquells primers temps de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, quan l'importància social de la mateixa consistia només en el nombre d'associats i la vàlua artística de cada curs tenia forçosament d'ésser considerada en una sola modalitat musical.

L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS es troba, també, en un delicadíssim període renaixentista. No és encara una entitat totalment renascuda. El moviment que impulsa les seves noves activitats, és un fet recentíssim que porta, però, l'empenta d'una sava primaveral; la dels entusiasmes ardents i les aspiracions generoses, semblants a les que bateguen en la juvenívola

edat, quan l'esperit s'obre a les grans idees i el cor als grans sentiments nobles i la voluntat als més sublims sacrificis. Aquest dinamisme topa, però, amb dificultats que el condemnen a una lentitud excessiva i, sovint, exposen l'entitat a ensopegades perturbadores en el desenvolupament general i desmoralitzadores damunt la multitud d'associats.

Els concerts Perquè durant l'exercici del 1935-36 l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, a tenor dels Estatuts, no ha pogut oferir als afiliats les sis anuals audicions simfòniques per l'"Orquestra Pau Casals"? I perquè, també, les que han estat anunciades ha calgut més tard ajornar-les o suspendre-les indefinidament?

La complexitat dels raonaments que caldria analitzar per a donar una àmplia i verídica relació dels fets externs, de les causes internes i de les actituds personals, no permetrà altra cosa que una síntesis definidora.

D'ordre circumstancial: Sotada participació de la Banda Municipal en un acte oficial que obligà la suspensió del concert anunciat i, per consegüent, l'anul·lació d'un programa extraordinari (*Don Quixot*, de Strauss, amb la col·laboració del violoncellista Maurice Eisenberg). — Celebració de les eleccions legislatives. — Temporada de Concerts de Quaresma i Temporada de Balls Russos en el Gran Teatre del Liceu.

D'ordre social: Mentre a un reduït nombre de professors, funcionaris municipals alhora, alguns d'ells per *partida doble*, els sia permès figurar en les plantilles de tots els agrupaments constituïts i àdhuc dels que s'improvisen, la nostra ciutat, no pas mancada d'altres bons professors, oferirà l'espectacle provincià on no és possible, a desgrat de posseir diversos i excel·lents organismes musicals, l'actuació simultània dels mateixos. I els conflictes que sempre s'originaran d'aquest revoltant i injust problema essencialment social, qui més en sortirà perjudicada serà l'ASSOCIACIÓ OBRERA, per raó de celebrar concerts matinals.

D'ordre particular: Si amb bona voluntat per part de tothom, en l'ordre circumstancial era possible arranjar els conflictes, com igualment podien haver-se superat, momentàniament, les dificultats originades per la duplictat d'actuació d'uns mateixos instrumentistes, molt més facilíssim encara s'esdevenia el poder-los evitar, almenys parcialment, d'haver coincidit en uns mateixos anhels, en un idèntic noble i desinteressat esperit artístic, d'una indiscutible i sincera afectuositat envers l'OBRERA DE CONCERTS, per part dels qui podien i en tenien un deure moral més o menys indefugible.

I que se'ns disculpi l'eufemisme que plana damunt les precedents paraules. Sempre és dolorosíssim haver de confirmar l'existència de desafeccions humanes, d'actituds personalíssimes, d'egoismes materials, d'incomprensions grolleres i de vulgars enveges.

Compromisos verbals Damunt encara de tot quant només deixem endevinar per mitjà de la nostra prosa velada i reticent, que justificariem tal vegada per la temença de no enverinar més el complex problema, hi ha la persistent negativa que d'ençà de la fundació

de l'OBRERA manté el Patronat de l'"Orquestra Pau Casals" en establir, per escrit, un Estatut de relació amb la nostra entitat. En aquest sentit, sempre han estat infructuoses totes les negociacions que perseguïssin la necessària i ineludible finalitat de legalitzar uns compromisos artístics i materials — avalats, només, verbalment, pel mestre Pau Casals— per al millor règimen d'ambdues entitats i, també, per a prevenir contingències, no per sensibles menys indefugibles, alhora que per coordinar, de comú acord, els drets i deures de tots plegats.

Ara bé: sense deixar d'atorgar la màxima i més ferma confiança en els propòsits del nostre fundador i, altrament, no posseint l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS cap lligam diem-ne d'ordre legalista, després de l'experiència del finit curs, pot, sense escrúpuls, prometre als socis les sis reglamentàries audicions a càrrec de l'"Orquestra Pau Casals"?

Si el Patronat d'aquesta, quasi a última hora ens comunica la suspensió de l'actuació de l'Orquestra, unes vegades per impediments aliens als seus propòsits i altres per determinacions internes, que deu haver de fer aleshores la nostra Associació, gosariem preguntar, especialment, als socis més enutjats per la manca dels concerts de l'"Orquestra Pau Casals"?

El suprem interès social L'acció vital i indeturable de les activitats de l'Associació; els interessos dels afiliats i la major capacitat i solvència social i artística de l'OBRERA DE CONCERTS, no permeten pas l'estancament desconcertat ni la inanició reveladora d'una manca d'iniciatives i de solucions. Fallen els concerts de l'"Orquestra Pau Casals"? Cal, per tots els mitjans a l'abast de l'entitat, intentar de suplir-los. Es aleshores quan comencen les entrevistes personals; quan es plantegen solucions viables en un terreny potser més generós i menys mercantilista, i es refusen aquelles que es consideren perjudicials a l'entitat i als associats. Es també aleshores quan la tensió dels ànims estableix un intercanvi de comunicacions que tenen àdhuc un to incorrecte per l'exaltament nostre, justificable potser per un tracte sinó desconsiderat, poc cordial i gens comprensiu dels moments difícils creats a l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS en no poguer celebrar aquesta entitat les seves freturades sessions simfòniques per l'"Orquestra Pau Casals".

Es evident que la intensa activitat d'aquells moments difícils no es tradueix sempre en negociacions reeixides. A part les empreses que el resum artístic del curs ens permetrà d'assenyalar, unes vegades per impossibilitats d'ordre econòmic i altres per ésser inacceptables les dates i hores d'actuació, no fou possible d'aconseguir la col·laboració de les orquestres "Sinfónica" i "Filharmónica", de Madrid; "Simfónica de Girona" i "Clàssica de Barcelona", ultra la repetició d'alguns dels festivals de la temporada de concerts del Teatre del Liceu.

A part d'aquests treballs, encaminats tots ells a l'organització d'audicions simfòniques per a suplir les de l'"Orquestra Pau Casals" corresponents al curs, s'inicià també l'estudi de la creació, amb caràcter cooperativista, d'un organisme orquestral integrat per professionals; projecte que amb tot i les nombroses dificultats, no deixa d'acariciar-ne l'OBRERA la seva fundació.

L'alliçonament d'una crisi Cal desitjar que no pugui repetir-se el fet de la suspensió de les audicions simfòniques de l'"Orquestra Pau Casals". La lletra darrerament rebuda del Patronat, així ens ho fa creure esperançadorament. No obstant, tots convindrem que l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS no pot repetir la desastrosa, perturbadora i desmoralitzadora aventura de l'exercici del 1935-36. La marxa ascendent de l'entitat vers camins inèdits, tot afermant-se en els ja iniciats; el normal desenvolupament i ampliació dels seus ensenyaments musicals gratuïts a profit dels afiliats; l'acreixement de la vàlua artística del seu INSTITUT ORQUESTRAL; la persistència per aquest conjunt amateur de la croada de divulgació musical popular i les primeres petjades dels CANTORS DE L'OBRERA, i encara d'altres empreses menys vistents en formació i en estudi; totes aquestes institucions culturals que l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ha creat únicament pels seus propis mitjans econòmics i que avui tenen vida pròpia per l'esforç tan abnegat com idealista d'un estol d'associats il·luminats i somniadors, poden estar a la mercè de les contingències d'un exercici advers pel simple fet de fallar una de les activitats artístiques motrius, tan frapant i afalagadora com divorciada de la resta d'activitats culturals?

Ens resistim a creure pugui haver-hi cap associat que per molta admiració que senti per l'"Orquestra Pau Casals", pretengui supeditar l'independència social, l'interès artístic i el normal desenvolupament de l'OBRERA DE CONCERTS a l'existència d'aquest organisme musical.

Als nostres socis Ara que les nostres corporacions representatives comencen a captenir-se de la tasca de divulgació musical, eminentment popular, que ve portant a terme l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS per mitjà dels seus propis organismes i, per consegüent, tard o d'hora l'ajut oficial podrà alleugerir deficiències i superar crisis, volem posar una absoluta i il·limitada confiança en l'espiritualitat, en el companyerisme i en el desinterès de tots els consocis.

Deplorem, només, la deserció d'aquells socis que portats per un egoisme material i mancats absolutament de sensibilitat musical, han negligit per un malentès sentit els benifets de l'OBRERA i l'apoi modestíssim que aquesta necessita en bé de la collectivitat. Retem homenatge de simpatia a tota aquella immensa majoria que no solament han romàs passivament i activament al costat de l'entitat, ans el contrari, s'imposaren el deure d'acompanyar l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS en la seva accidentada actuació durant el transcurs del finit exercici. La xifra d'aquests 3.404 associats (que en comparació amb la del curs anterior acusa encara un lleu augment), és l'exèrcit de fidels seguidors i decidits conquistadors de nous adeptes, que tots plegats comunicaran le fe i la perdurabilitat en l'obra empresa i esperonaran en el possible el desenvolupament i millorament de la tasca futura.

Resum artístic En un altre ordre de consideracions — d'aspecte artístic, — tal vegada la remembrança general dels actes celebrats ens oferirà remarcables característiques que no serà agosarat de jutjar-los, sota un criteri objectiu, com notables i reeixides festes musicals.

ACRUPAMENTS, ARTISTES I SOLISTES QUE HAN PRÉS PART
EN ELS DOTZE CONCERTS DEL CURS DEL 1935-36

ORQUESTRA (vuit concerts):

- "Orquestra Valenciana de Cambra" (presentació);
- "Orquestra Pau Casals" (dues audicions);
- "Orquestra Filharmònica de Barcelona" (presentació), (dues audicions);
- "Institut Orquestral de l'A. O. de C." (dues audicions);
- "Orquestra de Cambra Barcelona" (presentació).

QUARTET (un concert):

- "Quartet Ibèric".

TRIO (un concert):

- "Trio Bocquet".

MESTRES DIRECTORS I COMPOSITORS:

- Francesc Gil;
- Pau Casals (dues actuacions);
- Baltasar Samper (dues actuacions);
- Josep Fontbernat (dues actuacions);
- Joan Pich i Santasusana (dues actuacions);
- Jaume Pahissa.

PIANISTES:

- Alexandre Vilalta (un recital);
- Dolors Porta;
- Josep Climent;
- Pere Vallribera;
- Joan Gibert Camins.

CLAVICEMBALISTA:

- Joan Gibert Camins.

VIOLINISTES:

- J. Ferriz;
- A. Bernard;
- Enric Casals;
- Eduard Bocquet;
- Rafael Ferrer;
- Pau Dini;
- Ricard Abelló.

VIOLONCEL·LISTES:

- J. Martínez;
- Josep Trotta;
- Antoni Sala (un recital).

FLAUTISTES:

- Esteve Gratacós; Lluçia Elisabeth.

ALTRES SOLISTES:

- V. Espinosa (contrabaix); Josep Creus (trompa).

Categoria musical***de les sessions***

Si quantitativament el volum dels concerts celebrats el passat curs no ha assolit el nombre dels anteriors exercicis, la gràfica qualitativa, ultra mantenir-se en el mateix envejable nivell artístic, en alguns cassos ha conquistat noves posicions dins d'aspectes interessantíssims.

En aquest sentit, a les singulars consideracions que podrien fer-se al voltant del relleu i la categoria artística d'un curs musical tot ell desenvolupat per agrupaments i artistes nacionals, cal destacar l'especial singularitat d'algunes sessions musicals, reservades a posta a fer conèixer una determinada escola hispànica (autors valencians, per l'"Orquestra Valenciana de Cambra"), o un aspecte del procés històric de la música de cambra per a trio de corda (diverses obres pre-clàssiques, clàssiques i modernes, pel "Trio Bocquet"), o el caràcter estètic i sentimental de la música ("Festival Romàntic" per l'INSTITUT ORQUESTRAL), o, finalment, a valoritzar la "Música de cambra catalana dels segles XVIII i XIX" i homenatjar alhora un compositor setcentista català, Antoni Soler ("Quartet Ibèric" i Joan Gibert Camins).

Sens dubte, en cap altre curs musical s'hauran ofert als associats de l'OBRERA tan gran nombre de valuoses primeres audicions de diversos autors. Es aquest un detall que interessa d'assenyalar. La curiositat inèdita de les produccions, amb llur intrínseca vàlua artística, revesteixen les sessions musicals d'un al·licient i d'un objectiu cultural semblant al perseguit per mitjà de la varietat en l'organització dels concerts de cambra.

Escalf i estímul encoratjadors

L'adhesió dels socis i els comentaris elogiosos i encoratjadors de la crítica, ens permetran de dir que quan la tasca és bona i seriosa, jamai no resta ignorada i sempre és acollida amb l'entusiasme degut. Amb això el Consell Directiu considera satisfets i pagats amb escreix l'esforç econòmic i el sacrifici en el treball que comporta l'organitzar una tanda de concerts.

En quant a l'interessar al públic i educar-lo musicalment, hem de fer justícia i confessar que tot i no haver arribat al cim tan desitjat, on convergeixin el grup més reduït amb el més nombrós de les audicions, espectaculars i brillants, un bon contingent d'associats van engrossint el nombre d'incondicionals seguidors entusiastes de les petjades que l'ASSOCIACIÓ OBRERA va donant endinzant-se en el terreny de la depuració i propagació de la música en totes les seves més pures i íntimes formes de concepció i modalitats d'expressió.

En aquest sentit, el pit se'ns aixampla i experimentem la sensació i en sentim l'íntima satisfacció, d'haver complert amb el deure i l'esforç que de l'aspecte econòmic de l'Associació i de la nostra capacitació calia esperar-ne per a fer més fructífera la tasca urgent i imperativa de reivindicació i exaltament de la música de totes les escoles i tendències, en totes les èpoques històriques del seu procés evolutiu.

Entenem, doncs, que no cal escatimar ni treure relleu a l'importància del treball organitzador i de la tasca en el sentit d'orientació artístic-cultural; ben altrament, si insistim i venim parlant d'aquest tema — tal com ens ha

plagut de fer-ho en Memòries anteriors, — ha estat amb el fervent desig de veure si la nostra empresa era seguida amb l'interès dels consocis de bona voluntat, àvids d'assaborir tot el que de bo té la música, prescindint de prejudicis d'autors i de modalitats.

Només ens resta fer present a tots els consocis què, pel que atany a nosaltres, tenim el ferm propòsit de perseverar en semblant postulat. Pel que fa referència a vosaltres, companys associats, ens permetrem de fer-vos un prec: vullgueu contribuir a aquesta croada educadora, que ho és també de depuració i alligonament, tant o més que pel benifet espiritual que personalment en rebreu, per a fer de les audicions de música de cambra de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS un veritable i exemplar exponent refinadíssim de la cultura musical obrerista de Catalunya.

Personalitat del nostre nivell cultural

Els pobles destaquen la seva personalitat mitjançant i a través de la seva cultura popular. Que l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS labora en aquest sentit és una afirmació que comença de ressonar unànimement en tots els àmbits de la vida social i artística catalana. L'obra de superació espiritual que l'OBRERA procura anar ampliant tot intensificant-la, no desaprofita cap mitjà, cap iniciativa, cap circumstància ni oportunitat que tendeixi a palesar com l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS viu atenta a aquesta realitat.

Si per a dignificar la vida individual cal estimular les inquietuds, per a superar en percepció, assimilació i fruïció el nivell col·lectiu de la nostra entitat, cal servir gelosament i defensar, si és precís, amb fermesa i convicció, totes aquelles qualitats que sovint ens han estat lloades i exalçades, talment un patrimoni indiscutible del nostre estament.

Aspectes educatius incompresos

En sentit educatiu i il·lustrador, ja de bon principi influïren força damunt l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS les notes que acompanyen els programes, en les pàgines dels quals, d'uns anys ençà, sovint s'hi poden llegir petits treballs originals, exprofessament escrits per competents personalitats (Enric Roig i Robert Gerhard, durant el passat curs). Estem convençuts que la lectura d'aquests textos, ultra constituir una oportuna i aprofitada lliçó que ajuda força a la comprensió total de la música que s'escolta, amplien i fan més dúctil i sensible la cultura musical, que així esdevé més apte per a intimar més endavant amb audicions encara més selectes, depurades i íntimes.

No hi ha dubte que ha estat així, d'una manera no pas massa lenta i amb plena consciència, com la "massa bategant i comprensiva del públic de treballadors de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS", ha deixat d'ésser aquell públic que tantes *simpaties* meresqué d'una efímera publicació barcelonina del 1928, que després de lloar l'*ingenuïtat* i l'*engrescament* nostres, ens *perdonava* "aquella desorientació que no permetia mostrar preferències, aquella igualtat d'entusiasme davant tota música que se li ofereix".

Avui, força més amunt en el camí que mena a la Religió de la Música, àvids d'emocions artístiques que sabem copsar amb una atenció i un recolliment

ment que haurien de servir de model a classes socials que, si exteriorment semblen més elevades, no guarden pas en llur interior la riquesa de sentiments per a saber gaudir tota la sublimitat de l'art més excels; avui, quan és invocada arreu la nostra veritable afició a la música, i retret el nostre pregon desig de delectació espiritual; quan és citada públicament i orgullosament l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, on els veritables artistes poden constatar-hi "l'existència d'un públic admirable que escolta amb unió els programes que s'hi executen, col·laborant d'aquesta manera amb els executants, els quals es senten secundats i confortats per l'atenció de que són objecte"; tot justament ara, quan es recomana a certs sectors socials que profanen la serietat d'un concert i el bon nom filharmònic de la nostra ciutat, que girin els ulls vers nosaltres, sinó per altra cosa, almenys "que sigui per l'amor propi ferit en veure com un públic específicament obrer els dona una lliçó admirable de correcció"; és ara, precisament, en plenitud d'una cultura integral i en possessió d'una sensibilitat i comprensió collectives, quan ha estat censurada públicament i desconsideradament l'OBRERA DE CONCERTS, no pas per haver comès una desatenció, ni molt menys una incorrecció o tal vegada per un excés d'incivil xerramequeria, sinó totjustament per la pràctica d'una costum reveladora, en el cas pitjor, d'una sincera i pregona emotiva exacerbació passional per la música, ben lluny, per tant, d'un ridícol *esnobisme*, com d'una *absurda moda*.

L'A. O. de C., enfora Aquell augment de potencialitat social representativa; aquell acreixement de prestigi i solvència artística; aquella constant irradiació sentimental, captadora de noves simpaties i col·laboracions, de que tantes voltes venim parlant, ens permetria extensos comentaris i detallades recensions. Ens limitarem, només, a la succinta enumeració de tot allò més sobresortint i digne d'esment, tant pel que pugui tenir d'exemplaritat i mèrit, com per un elemental deure d'agraïment, d'admiració i de divulgació.

- L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ha estat invitada a prop de cinquanta audicions musicals;
- A part dels obsequis d'altre índole, dels quals s'ha donat compte en el NOTICIARI, amb destinació a la Biblioteca s'han rebut més de 40 volums, procedents de donatius de consocis, entitats i de l'amic Joaquim Pena;
- L'"Acadèmia Ardèvol" oferint beques gratuïtes als nostres socis per a estudiar música (assenyalem, enguany, l'aprofitament del company Josep Rius);
- La professora i consòcia Carme Carbonell, prestant-se gentilment al mesatge del cant a profit també dels nostres afiliats.
- L'alt sentit altruista — comprensiu de la missió artística que en el camp social obrer realitza l'Associació, — palesat per bastants dels concertistes i agrupaments que han participat en les sessions musicals, i
- els gestos de fina elegància espiritual de Lluís Guarro i Amèrica Cazes de Coma, augmenten, en acabar el curs, la llista dels benemèrits amics de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS.

L'admiració i simpatia que al Govern de Catalunya i a l'Ajuntament de Barcelona els inspira l'actuació i l'obra nostres, ha vingut patentitzada:

- Per l'ofrena exclussiva d'un Festival Simfònic per l'"Orquestra Filharmònica de Barcelona", que l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS féu extensiu, gratuïtament, als socis d'altres 222 entitats;
- Per dues peticions d'actuació artística de l'INSTITUT ORQUESTRAL;
- Per una modesta subvenció de l'Ajuntament;
- Per la cessió incondicional de la sala d'assaig de la Banda Municipal en el Palau de Belles Arts;
- Pel patronatge particular a favor del mestre i consoci, Joan Pich i Santasusana, per tal de participar en la "Quatrena Sessió Internacional d'estudis sobre interpretació musical", que tingueren lloc al Conservatori de Ginebra durant l'estiu del 1936.

«Estudis Musicals B. S.» D'entre tots aquests nous valuossíssims elements collaborators, cal valoritzar especialment el de la consòcia Maria Madurell i Valldeperas, l'adhesió incondicional i els inapreciables serveis prestats durant el passat exercici en pro dels ESTUDIS MUSICALS BLANCA SELVA mereixen d'ésser remarcats a la consideració dels socis.

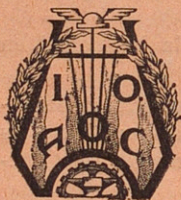
D'aquesta joveníssima i aventatjada professora, cal esperar-ne belles i falagueres prometes, donada la seva simpatia, bonesa i intel·ligència personals i fervorós entusiasme per la tasca pedagògica — racional i eficient, — que desenvolupen els nostres ensenyaments musicals per a obrers.

Es una sensible contrarietat que l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, comptant amb el concurs de Blanca Selva, orientadora professional i artística dels esmentats ensenyaments; amb l'abnegació, entusiasme i talent del mestre Joan Pich; amb la voluntat i constància exemplars de Maria Madurell; amb l'oferiment d'altres professors i amb l'adhesió valuossíssima, constant interès i admirable aprofitament dels alumnes, és una llàstima, repetim, que la manca de local hagi enguany impossibilitat la promesa ampliació pedagògica, fent-la extensiva a altres assignatures i no restant limitada l'acció educativa als dos cursos de teoria i solfeig de la música i piano.

Mentre hom espera superar semblants limitacions, no hi ha cap motiu que privi d'esguardar amb una gran il·lusió els futurs fruits d'aquesta branca, jovenívola i floreixent, dels ensenyaments musicals. La nostra incommovible fe ens és comunicada per la col·laboració indubtable de tots els qui han de contribuir a donar una realitat viva, exemplar i profitosa, als ESTUDIS MUSICALS BLANCA SELVA i, especialment, per l'interès dels socis i familiars, que aporten paulatinament a cada curs un més crescut contingent d'inscripcions (30 el del 1934-35; 57 el del 1935-36).

«Concurs de Dibuixos» Som als llindars de l'acabament del nostre ben intencionat treball estatutari. I abans de finalitzar-lo, donant el degut relleu a la labor de l'INSTITUT ORQUESTRAL, volem, tot passant, subratllar a la curiositat dels associats, algunes consideracions respecte el CONCURS DE DIBUIXOS i la creació dels CANTORS DE L'OBREIRA.

Si no en quantitat d'obres concursants, almenys per l'encert de moltes d'elles, el CONCURS DE DIBUIXOS PER A L'ELECCIÓ D'UN DISTINTIU DE L'INSTITUT ORQUESTRAL ha satisfet plenament el desig i la finalitat que amb la seva institució perseguia l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS. Si la reduïda xifra de 13 obres originals tingués alguna relació directa amb l'absència de premis metàl·lics, fins caldria celebrar la causa que privà al Consell Di-

rectiu d'organitzar una exposició pública en una Galeria d'Art, car així s'hauria palesat també l'esperit idealista dels nostres companys dibuixants. Que aquest estat d'ànim sentimental alentà la creació d'una bona part de les reeixides i estimables aportacions, no en dubtem pas gens. El cas del dibuix premiat ho corrobora d'una manera rotunda i emotiva. En saber tot el fervor admiratiu sentit i professat a l'INSTITUT ORQUESTRAL pel consoci Albert Centellas i Vidal, és quan havem comprés el perquè s'illuminà

el seu esperit creador, facilitant-li la plasmació de la simbòlica interpretació —Música i Treball— amarada tota ella d'una simpàtica sinceritat artística, tècnicament reexida.

«Cantors de l'Obrera» A deduir per l'interès, l'entusiasme i l'adhesió, tant del mestre Manuel Borgunyó com així mateix dels associats inscrits a la naixent nova branca artística, CANTORS DE L'OBRERA, be ens serà permés de reflectir en aquestes pàgines l'optimisme desvetllat per la seva recent creació i assaigs preliminars. Aquest conjunt vocal, estimulat se'ns dubte, tant per la finalitat artística i socialitzadora que tan brillantment ve aconseguint l'INSTITUT ORQUESTRAL, com per l'exemple tot desinteressat, fervor i entusiasme del seu mestre Borgunyó, és cridat a ocupar en la nostra terra un lloc, socialment i artísticament, per ningú encara conquistat.

L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, en crear les seves institucions artístiques, és moguda pel sentiment de desvetllar en l'estament obrer el plaer de l'amor a la música i el goig de comunicar-lo, desinteressadament, als demés companys. Aquest singular idealisme cultural, àdhuc tenint en compte la seva categoria de classe, no pot pas desvetllar suspicàcies de competència artística. Vol només tenir un segell i una personalitat pròpies ben definides, independents, inèdites, al marge de prejudicis i de rutinarismes, tant en l'eclecticisme artístic, liberal, del repertori de que s'anirà nodrint, com en la manera d'actuar, d'expansionar-se i d'exhibir-se, tot divulgant llurs serioses i generoses interpretacions corals a veus soles, mixtes i amb acompanyament d'orquestra.

Al llarg dels anys, adaptant-lo, però, als moments presents, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS pretén recollir l'ideal de Clavé, l'apòstol que descobrí en l'ànima de l'obrer català aquell doll inesgotable de pur entusiasme, emocionat i comunicatiu, per l'art del cant col·lectiu.

L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS anhela que l'obra de Clavé, perdurable, però no evolucionada; transformada, però desvirtuada, trobi en l'adhesió incondicional, fonament sentida, dels seus associats, i en el mestrat-

ge d'un conductor tan expert i somniador com el mestre Borgunyó, la perdurabilitat progressiva necessària, mercès, tot justament, a l'estament treballador, per l'intuïció i l'amor de Clavé deslliurat de grollers esclavatges. Com una prova d'admiraçió i d'estima perennes, el veritable poble treballador, aquell que lluita sofrint i sofreix tot lluitant, li farà ofrena dels fruits d'un òrgan artístic selecte, liberal, creat pel poble i per al poble.

Prestigi i renom Quan hom llegeixi en l'*Apèndix consultiu* els laudatoris judicis crítics que paulatinament però fermament va conquerint l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, trobarà sobrerament i justicierament adequada l'adjectivació amb que encapçalem aquestes ratlles.

Cal, abans, retreure un fet paradoxal. Mentre mestres com Pau Casals, Blanca Selva, Joan Lamote de Grignon, Joan Massià, Jaume Pahissa, Enric Morera, Joan Balcells, Tomàs Buxó, Ferran Ardèvol, Manuel Borgunyó, Baltasar Samper i Ernest Cervera, entre altres, proclamen entusiàsticament el prestigi indiscutible de l'INSTITUT ORQUESTRAL, creant alhora la seva més autoritzada renomada com a conjunt intepretatiu; quan els excel·lents concertistes de piano Franck Marshall, Isabelle Martí-Colín, Enriqueta Garreta, Elena Romero, Ricard Vives i Ramon Salsas; i els violinistes Abelard Mus i Elisabeth Coëmans, ultra el violoncellista Antoni Sala, després d'escoltar l'INSTITUT ORQUESTRAL en fan el millor elogi com a agrupament orquestral, manifestant els desitjos que la major d'ells senten de poder col·laborar-hi en properes actuacions; si no oblidem que una personalitat tan competent en el camp de la musicologia, com és el gran amic de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, Josep Subirà, ha divulgat arreu de la península ibèrica tant el valor social i educatiu com la qualitat artística assolida pel nostre INSTITUT ORQUESTRAL; si als conceptes elogiosos de la crítica musical diària hi afegim l'alt honor d'haver participat en la recepció oficial de la ciutat als congressistes del "XIV Festival Internacional per la Música Contemporània", rebent amb aquest motiu una inicial consagració mundial, atesa la categoria i nacionalitat dels personatges oients de terres foranes; si ran d'aquesta històrica audició, i atenent gustosament la petició particular de l'Alcalde, Carles Pi Sunyer, a la nostra orquestra amateur li fou permesa encara una nova actuació en el mateix Saló de Cent, amb motiu de la recepció del "I Congrés Jurídic Català"; si, finalment, després de dos anys d'actuació, i havent celebrat dinou audicions, no constitueix un fet un bon xic vergonyós i revoltant que hi hagi encara companys associats i personalitats musicals del nostre país, que ignorin o vulguin fer-ho veure, l'existència d'una institució que no n'hi ha prou d'estimar com es mereix, sinó que cal alentar-la amb l'adhesió i l'entusiasme i la col·laboració de tots els qui, a més de sensibilitat artística, tinguin l'amor propi individual i l'orgull col·lectiu de classe, de patrocinar, moralment i materialment, una obra exemplar, única, modelica, decidida i generosa, en camí de noves perfeccions i d'empreses altruistes més ardides.

Vàlua artística
de l'«Institut Orquestral»

treball quasi diari que realitza l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS?

La tasca de l'INSTITUT ORQUESTRAL ultrapassa el fet d'un simple i esporàdic intent, d'un voluntariós i fugisser propòsit, de l'aconsecució d'un immediat objectiu. Hom esguarda lluminosos i bells horitzons, rublerts de grans empreses, per a assolir els quals, i sense deixar de realitzar l'estudi —finalitat i objectiu—, de les pràctiques de conjunt orquestral que actualment ja exigeixen la formació d'una segona plantilla orquestral, es precis l'estudi constant i renovat de tota mena de música.

Llegiu i rellegiu la reproducció dels textos esmentats; tant debó fos possible que músics i associats poguessin sentir el mateix intens entusiasme i fèrvida emoció que tan inequívocament palesà experimentar el mestre Jaume Pahissa, al treballar íntimament i activament la primera audició que d'una obra seva donà enguany l'INSTITUT ORQUESTRAL.

On trobariem, per altra part, una orquestra amateur, d'obriers, no fundada per a donar concerts, que amb quatre anys d'existència posseeixi i interpreti públicament, amb precisió, justesa, bon gust i estil, un repertori tan nodrit i divers?

La labor d'educació
musical de l'«I. O.»

En el finit curs, quan a l'entitat li ha calgut com mai treballar i lluitar intensament per tal de superar la crisi que la fallida dels concerts de l'«Orquestra Pau Casals» li produí tant en el terreny econòmic com en l'artístic, heus ací que gràcies a l'INSTITUT ORQUESTRAL, el nom i la fama de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS —l'interès màxim i superior, per damunt de tot altre—, ha pogut encara registrar fets esperançadors i significatius com el de les dotze audicions que al llarg de l'exercici ha celebrat brillantment l'INSTITUT ORQUESTRAL.

D'aquestes actuacions, algunes d'elles memorabilíssimes i transcendents per a l'avenir, volem ara només desglossar les que han estat organitzades amb el noble i desinteressat afany de divulgar la música. S'endevina, doncs, que anem a referir-nos als famosos i sempre reeixits «Mítings-Concerts públics». Prou coneguda dels nostres socis la motivació i organització d'aquests actes que tant van enaltint el prestigi artístic de l'INSTITUT ORQUESTRAL i el sentit d'autèntica cultura musical popular que de diverses maneres va estenent l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, siens permès posar de manifest unes dades.

L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, amb el concurs del seu INSTITUT ORQUESTRAL, porta oferts onze «Mítings-Concerts públics»; 7 a diverses barriades obreres de la ciutat i els restants a Sant Felíu, Terrassa, Mataró i Sabadell. El nombre global d'oients que han assistit a aquests concerts, sumen unes 27.500 persones; el de les entitats que els han organitzat i patro-

cinat, ascendeixen a 284. D'aquestes dades, les unes ens demostren el poder aglutinador i conquistador de la música damunt el poble predisposat, al qual cal desvetllat i educar més assiduament encara. Les altres, són una prova irrefutable de les empreses populars que orientades i guiades només que per un autèntic sentiment idealista, desinteressat, podrien realitzar-se en la nostra terra, si hom sentís pregonament i autènticament com l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS el sent fonament, el sentit de la difusió musical a profit del poble.

Mogudes per veritables desitjos de treballar de cara el poble, algunes glòries i famoses corporacions artístiques de casa nostra, amb bona voluntat i decidits propòsits, nets de prejudicis i partidismes, només que amb lleugeres modificacions, podrien aprofitar-se de la tècnica organitzadora dels nostres "Mítings-Concerts públics"; d'aquest veritable contacte democràtic amb el poble, ultra l'inapreciable goig d'un meritíssim deure social acomplert, en recollirien un sens fi d'alligonadores observacions psicològiques damunt les multituds congregades. I no serien les menys importants, la correcció, l'atenció i l'intuïció comprensiva del públic en general; ni aquella absoluta identificació que permet, prescindint de tot, agermanar divergents entitats. Heus ací com pel simple fet d'un concert públic, hom pot fer positiva i agermanadora labor patriòtica, artística, social i cultural.

El mestre Joan Pich i Santasusana Fora injust que ens limitéssim a esmentar només el renom — fet d'admiració i agraïment, — conquerit per l'INSTITUT ORQUESTRAL, mercès a l'heroisme de tots els seus tan abnegats com entusiastes elements artístics; no cometrem, doncs, l'imperdonable omissió de comentar els èxits del mateix, sense fer la deguda justícia a qui ha fet d'ells una realitat viva, esplendent i eficacíssima.

Més encara: l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS té l'ineludible deure de remarcar una vegada més, la sort que per a una entitat de la importància i del caire de la nostra, representa el que un Home i Artista alhora, hi aporta llur col·laboració — quantiosa en volum, inapreciable en qualitat i excepcional en abnegació, — tenint per guia només un autèntic i puríssim ideal artístic, social i patriòtic.

Voldriem — millor dit, caldria, — que tots els nostres socis visquessin de prop les activitats que amb el seu geni i talent prestígia i vivifica el Mestre, i tractessin alhora a l'Home de cor, ple de bondat i bon amic de tothom. Tot seguit, aquest Home modestíssim i sincer Artista, els guanyaria el cor amb l'exemple de la seva tasca diària, amb la seva tenacitat, amb el seu treball eficient i abnegada constància per a tot el que sia en profit del poble i de la divulgació ennoblidora de la música.

No és el nostre propòsit ni està al nostre abast el fer-ho, intentar l'elogi que caldria per a superar el que segurament cadascú de vosaltres té format del mestre Joan Pich i Santasusana.

Bonesa i simpatia en l'Home; voluntat i fermesa en el Col·laborador; temperament i sensibilitat en el Mestre: heus ací les fecundes dots que concorren

en la personalitat Moral i Artística del mestre Joan Pich i Santasusana, que difícilment trobaríem paraules a propòsit per a enaltir-les com degudament es mereixen.

Si ens havem permès d'evocar públicament qualitats íntimes, és perquè sempre els actes sincers tenen el valor dels sentiments que els inspiren. I el nostre impuls ha nascut d'un pesombre incert que en acabar el curs ha reverdit en esperançadora realitat.

Paral·lelament a l'activitat pasiva —organització de les reglamentàries audicions anuals, — l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ve desenvolupant en sentit i èxit creixents, altres diverses empreses que constitueixen l'acció cultural activa, de difusió, divulgació i captació popular. Entre la labor d'educació per la música i per a la música, o sia la cultura que l'ésser cerca i la cultura que va a la conquesta de l'home, creiem que és aquesta darrera la tasca més meritòria i més estimable als ulls dels socis i de les nostres corporacions públiques.

Mentre l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS compta, doncs, amb l'idealisme conqueridor de l'exèrcit d'artistes sembradors de Bellesa Musical, i amb el guiatge i suport del seu animador, no és un mite parlar i insistir respecte la immortalitat de l'OBRERA DE CONCERTS. Ella viurà més o menys puixant, a desgrat de desafeccions i d'entorpiments passatgers.

Es aquesta la darrera constatació que ha volgut fer-vos el Consell Directiu en resumir el Curs del 1935-36. Establir un superficial paral·lel entre la suspensió momentània d'uns concerts per l'"Orquestra Pau Casals" i l'augment d'actuacions de l'INSTITUT ORQUESTRAL; tant com situar en un mateix pla dues diverses modalitats, democràtiques i sentimentals, de portar la música al poble, de treballar, segons un esperit i un ideal més o menys desinteressats, per la cultura musical de l'estament proletari de la nostra estimada Catalunya.

TERCERA PART

Apèndix informatiu i consultiu

(Judicis i comentaris de la Premsa respecte l'«Institut Orquestral»)

«FESTIVAL DE MÚSICA ROMÀNTICA»

LA HUMANITAT, 4 de gener del 1936.

Una audaciosa empresa fou la que realitzà amb el més bon èxit l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, institució formada amb elements «amateurs» únicament, pertanyents a les classes modestes, els quals amb un coratge, una assiduitat i un amor inigualables, treballen en les seves hores d'esplai, sota la direcció intelligent i aciençada del jove mestre Joan Pich Santasusana.

Avui, gràcies a les altes dots de músic i d'artista d'aquest jove i coratjós mestre que tren d'aquells modestos seguidors seus, superacions insospitades, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ja pot ben dir que posseeix una Orquestra. Una Orquestra pròpia, una Orquestra disciplinada i estudiosa, que cada dia va més endavant, que cada dia que passa arriba més a prop d'on s'ha proposat arribar.

Joan Pich Santasusana ha treballat d'una manera meravellosa aquests entusiastes instrumentistes i els ha donat només que dues «suites» i una «simfonia», gairebé totes elles en primera audició per l'INSTITUT ORQUESTRAL. Una d'aquestes obres, la *Inacabada*, de Schubert, assolí una interpretació que moltes vegades no és assolida per les nostres orquestres professionals, la qual cosa ja en *Peer Gynt*, de Grieg, va també manifestar-se.

Era esperada amb curiositat la versió que aquests joves instrumentistes donarien a la «suite» de Mendelssohn, *El somni d'una nit d'estiu*, escrita damunt el poema de Shakespeare... Per tal d'assaborir una vegada més aquella música magnífica, el tot Barcelona s'encabí al Palau on hi havia els socis de l'OBRERA, els que encara no ho són i els que ni ho han estat ni ho seran mai. L'INSTITUT, dirigit mestriolament pel seu entusiasta mestre, vencé totes les dificultats que Mendelssohn acoblà a la partitura de l'obra shakesperiana i triomfà completament i foren ovacionats mestre i executants en acabar amb la vibrantíssima *Marxa Nupcial*. Molt bé els solistes Lluçà Elisabeth, flauta i Josep Creus, trompa, els quals contribuïren amb la seva tasca encertada, a l'èxit ressonant aconseguit per l'INSTITUT ORQUESTRAL i pel seu intelligentíssim mestre Joan Pich Santasusana.

CAMIL OLIVERAS.

LA PUBLICITAT, 4 de gener del 1936.

L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, agrupació que, com és sabut, formen entusiastes amateurs dirigits pel jove mestre Joan Pich i Santasusana, donà una interessant audició a la sala del Palau.

L'INSTITUT ORQUESTRAL, que ha aconseguit un notable progrés de les seves primeres manifestacions ençà, féu escoltar una interpretació d'aquestes obres mereixedora de sincers elogis. El treball en aquesta agrupació és ben orientat i eficaç i cal esperar molt de les seves activitats en bé de la cultura musical del nostre poble. El mestre Pich i Santasusana mostrà un perfecte coneixement de

les partitures i les seves qualitats de director es manifestaren tothora brillantment amb l'equilibri que sabé mantenir i amb el caràcter i matisos amb què féu executar les esmentades composicions.

El nombros auditori que omplia la sala celebrà amb repetides ovacions la labor de la simpàtica orquestra i del seu director.

B. S.

EL DILUVIO, 31 de desembre del 1935.

El INSTITUTO ORQUESTAL DE LA A. O. DE C. que dirige el maestro Juan Pich y Santasusana, tuvo a su cargo la interpretación de un programa de música romántica.

La orquestra, formada por obreros que, después de las horas de trabajo, se dedican a cultivar el arte musical, obtuvo una muy recomendable interpretación de las obras citadas, mereciendo por ello aplausos en gran cantidad, como asimismo su director, el maestro Pich Santasusana, a quien no le falta buen brazo para lograr una perfecta unión en sus dirigidos. A todos, mil parabienes.

ALARD.

REVISTA MUSICAL CATALANA, Butlletí de l'«Orfeó Català», gener del 1936.

Cal escoltar amb simpatia i condescendència el nou agrupament orquestral de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, que dirigeix En Pich, amb molt de fervor, i en el qual col·laboren aficionats entusiastes que han demostrat ja en altres ocasions un estudi perseverant, mereixedor de tot estimul. El programa ofert als socis de l'OBRERA, el diumenge 29 de desembre, era integrat per dos números de la tanda primera de *Peer Gynt*, de Grieg, la *Simfonia inacabada*, de Schubert i la «suite» del *Somni d'una nit d'Estiu*, de Mendelssohn, obres que aconseguiren del nombrosíssim concurs que omplia la sala del Palau, el més favorable acolliment.

L'INSTANT, 30 de desembre del 1935.

Un dels aspectes més notables que ofereix la vida social de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS és l'existència avui d'una orquestra pròpia, integrada totalment per elements de l'ASSOCIACIÓ.

Obrers que fan música, que acabades les seves tasques professionals el fervor de la música els porta a treballar en la constitució d'una orquestra. I l'orquestra neix, creix i prospera sota la direcció del seu mestre en Joan Pich i Santasusana.

L'orquestra va realitzant d'un temps ençà una labor excellent. En l'organització de concerts per les barriades ha aconseguit fer una labor de la més alta eficàcia cultural, portant davant d'auditoris de milers de persones obres de Bach, Mozart, Haydn, Schubert, Grieg, etc. La labor es va depurant cada dia més, i ahir, com per a fixar la situació actual, l'orquestra es presentà de bell nou a l'ASSOCIACIÓ amb un programa integrat d'obres de música netament romàntica.

L'orquestra ha nascut d'un impuls de joventut i d'entusiasme. Es simpàtic de veure-la llançada a empreses d'envergadura, com era la d'ahir. Es satisfactori de constatar com, gràcies a l'esforç i a la voluntat i a la intelligència del mestre Pich surt d'una manera airosa de l'aventura.

Efectivament: les obres aconseguiren una execució força digna, elogi que caldria augmentar encara més si tenim en compte, cosa de justícia en el cas present, del que es tracta. D'una orquestra amateur, que ha hagut de preparar un

concert d'aquest ordre amb aquella indigència de temps a què està condemnada una empresa que està en mans de treballadors.

La nostra enhorabona al mestre i als seus col·laboradors per l'èxit aconseguit ahir, i ens plau associar-nos des d'aquí, com ja ho ferem ahir, a les ovacions xardoroses que el públic, més nombrós que mai, tributà a la «seva» orquestra.

PALAU.

LA NOCHE, 2 de gener del 1936.

.....

El concierto del INSTITUT ORQUESTRAL DE L'OBREIRA, fué algo sencillamente emocionante. Un grupo de músicos no profesionales, dedican unas horas de solaz a la dura labor de los ensayos y logran resultados verdaderamente asombrosos. Admirable esta norma de ordenación vital y admirable sobre todo el entusiasta esfuerzo del maestro Juan Pich Santasusana, que ha sabido dar a los elementos «amateurs» que integran este conjunto orquestal una cohesión magnífica en la que cada uno halla el lugar adecuado a su realidad artística, y todos, el ambiente más grato para el desarrollo de su labor ejemplar.

Habíamos oído a esta Orquesta en alguno de los «Mités musicales» que ha dado; pero nunca nos pareció tan resuelta y tan en camino de perfección como en este concierto en el que interpretó la *Mort d'Ase* y la *Danza de Anitra* de la Suite de *Peer Gynt* de Grieg, la *Sinfonia inacabada* de Schubert, en la que tuvo momentos sencillamente deliciosos de fina expresividad y la Suite op. 61 para *El sueño de una noche de verano*, de Mendelssohn, en la que los solistas Luciano Elisabeth (flauta) y José Creus (trompa), patentizaron excelentes aptitudes interpretativas y en la que el conjunto orquestal tuvo logros muy buenos, especialmente en el *Intermedio apasionado*, en la *Danza* y en la famosa *Marcha nupcial*.

.....

LUIS GÓNGORA.

EL MATÍ, 31 de desembre del 1935.

Aquesta abnegada massa d'estudiants, que amb tant d'entusiasme dirigeix el mestre Joan Pich i Santasusana, es presentà diumenge al matí al P. de la M. C., en un concert disposat per A. O. de C.

.....

Una seguida de fragments de la música de Mendelssohn per a la comèdia del mateix títol formava la segona part del programa. Aquests fragments obtingueren la millor interpretació que calgués esperar d'una orquestra formada com ho és aqueixa, amb falta d'equilibri instrumental per part de la corda i amb elements no professionals. L'audàcia que això representa, ajudada pel treball constant, pels dalers de tots i per la intel·ligència i voluntat del director, dóna no sols un to de viva simpatia a l'obra, sinó que, ultra això, la impulsa i la manté dins un pla de noble activitat. Dins l'ambient en què aquesta es desenvolupa, l'orquestra i el públic entusiasta i ingenu de l'A. O. de C. s'eduquen mútuament, tot esperant cada moment de la necessària creixença del valor d'aqueixa massa orquestral, destinada a fer el mateix servei que una orquestra professional.

El públic, que omplia de gom a gom la gran sala, s'adonà de l'esforç que representava la interpretació d'aqueixa seguida de Mendelssohn, com de la *Sinfonia inacabada* de Schubert, i aplaudí amb entusiasme. Fou notable el treball del solista de flauta, Lluçà Elisabeth, i del solista de trompa, Josep Creus, en els fragments del *Somni* dits *Scherzo* i *Nocturn* respectivament.

A la primera part, ultra l'obra esmentada de Schubert, oïrem dos fragments del *Peer Gynt* de Grieg. Per tractar-se de quelcom de menys envergadura per a l'orquestra, poguerem oir en *Mort d'Ase* i *Dansa d'Anitra* quelcom que ja podem qualificar de perfecte, sobretot pel que es refereix al primer dels fragments esmentats.

Una vegada més felicitem els organitzadors d'aquestes interessants sessions.

OBERÓN.

LA VEU DE CATALUNYA, 2 de gener del 1936.

Aquesta orquestra d'aficionats que s'ha creat en el si de la SOCIETAT OBRERA DE CONCERTS, treballa amb bona voluntat sota la direcció del mestre Pich i Santasusana, que es troba en els moments de la seva joventut, en el quals hom s'arrisca atrevint-se davant tota empresa emportat per les més nobles i arborades ambicions. Es digne d'elogi l'esforç constant de tots aquests joves músics que han constituït aquesta Orquestra, una de les finalitats principals de la qual és la d'anar expandint i propagant la bona música entre la gent de modesta condició que no pot assistir als grans concerts simfònics.

La intenció és bona i cal encoratjar-la; però cal dir-los a aquests joves que treballin esforçadament i humilment, sempre dins les seves possibilitats, no deixant-se emportar per l'ambició prematura i desmesurada de fer grans coses, sinó sempre amb el recte criteri de fer-les tan bé com hom pugui i amb un afany constant de perfecció i de superació. Una orquestra d'aficionats pot arribar a ésser un conjunt de qualitat. Cal, per a això, que el mestre sàpiga inculcar a aquests aficionats un afany ininterromput d'estudi i cal que sàpiga què pot exigir i què pot obtenir d'ella.

Totes les obres que figuraven en el programa obtingueren una interpretació ben discreta, sobretot les de Grieg, i foren extraordinàriament aplaudides per l'auditori de l'OBRERA, que tributà una entusiasta ovació al mestre Pich i Santasusana i a la seva voluntariosa Orquestra.

J. LL.

ULTIMA HORA, 2 de gener del 1936.

El programa estava integrat per dos fragments, *Mort d'Ase* i *Dansa d'Anitra* de la Suite nº 1 de *Peer Gynt*, de Grieg, la *Simfonia en Si menor (Inacabada)*, de Schubert i, finalment, la deliciosa Suite op. 61, de Mendelssohn, *El somni d'una nit d'estiu*. Cal remarcar novament l'entusiasme del qual és posseïdor el jove músic Joan Pich i la netedat amb què porta l'orquestra, la qual té ja actualment, una admirable disciplina i una unitat que la fa agradable de sentir.

Tot el concert fou dit amb una correcció difícil de superar en nuclis d'aficionats.

Cal felicitar la Junta de l'OBRERA per aquesta tasca educativa que, conjuntament amb l'INSTITUT, porta a cap, i també cal agrair aquesta nota tan bella i simpàtica de convidar als seus concerts els nens assilats de Barcelona.

A. LL. O.

CONCERT COMMEMORATIU DE LA FESTA DEL TREBALL

LAS NOTICIAS, 20 de maig del 1936.

La orquesta de la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS dió una sessió sinfónica a los socios de esta entidad el pasado domingo, por la mañana.

Esta orquesta, formada por aficionados, dotados de una vocación entusiasta y una voluntad decidida, muestra a cada nueva audición un claro progreso en la cohesión orquestal, en la técnica de la ejecución y en la expresividad interpretativa.

A estas cualidades del conjunto de los ejecutantes hay que añadir el talento de su joven maestro Juan Pich Santasusana, que con una labor constante e inteligente va elevando el valor artístico de su orquesta.

El programa del concierto que reseñamos estaba formado por la obertura de *Ifigenia*, de Glück-Wagner; dos bellos intermedios del ballet de *Rosamunda*, de Schubert, ejecutados con extraordinaria suavidad y delicada matización, y luego el *Concierto en mi* para violín y orquesta, de Bach, obra de una gran profundidad y una elevada inspiración, especialmente en el *Adagio*. La parte de solista fué interpretada por Ricardo Abelló, violinista notable, que ha alcanzado distinciones en concursos y merecidos éxitos en diversas actuaciones públicas. Ricardo Abelló ejecutó el *Concierto en mi* con sobria dicción y con técnica segura. El público ferviente y numerosísimo de la OBRERA DE CONCERTS, le festejó con una cálida ovación.

Estas obras constituían la primera parte. La segunda estaba formada por la fantasía sinfónica *A les Costes Mediterrànies*, una de las primeras composiciones orquestales del que escribe estas líneas, obra que se ejecutó bajo su propia dirección. Hemos de hacer constar que el INSTITUT ORQUESTRAL la tocó con gran precisión rítmica, con expresiva emoción y con verdadero y vivo entusiasmo. La ejecución provocó largos y generales aplausos para la orquesta y también para el director y autor.

Siguientemente el maestro Pich dirigió el intermedio de *Goyescas*, de Granados, y la obertura de *Egmont*. En esta gran obra de Beethoven el maestro Pich llevó la orquesta con seguridad y con energía.

Las más sinceras y vibrantes ovaciones terminaron esta sesión, llena de interés palpitante por la trascendencia que para la vida musical tiene el camino que sigue el INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS.

JAIME PAHISA.

ULTIMA HORA, 12 de maig del 1936.

La primera cosa que hom pogué remarcar el passat diumenge en escoltar l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, fou el notable avenç que s'observa entre aquest agrupament obrer, sàviament conduït pel jove mestre Joan Pich Santasusana, un dels músics més ben dotats i del qual encara esperem moltes més coses i bones.

Cada vegada es perfecciona el seu mecanisme orquestral, cada vegada esdevenen els seus integrants més homogenis, més segurs i més matisats sota la batuta amatent, afinada, sensible i estudiada del seu mestre. Per altra banda, un bon gust innegable els fa escollir sempre un digne programa per tal d'oferir al seu públic devot, aquest públic de l'OBRERA que tots hem acordat anomenar modèlic.

Les obres que informaven el recital del concert passat eren: l'obertura magnífica d'*Ifigenia a Aulida*, de Glück; la melòdica i fresca *Rosamunda*, una de les pàgines més inspirades i gracioses de Schubert.

Beethoven estava representat pel seu heroic i solemne *Egmont*, i la música ibèrica per *Goyescas*, de Granados. De Jaume Pahissa, s'interpretà *A les costes mediterrànies*, obra ja coneguda i apreciada del nostre públic, composició de joventut del cèlebre autor català, però que es manté fresca i interessant com quan fou escrita.

L'obra de major importància de la vetllada fou l'execució del *Concert en mi* de Joan Sebastià Bach, per a orquestra i violí. Fou el solista d'aquesta magistral partitura, Ricard Abelló, un dels més fermes animadors de l'Institut i al mateix temps un intèrpret d'excel·lents condicions que es mostrà sensible i posseïdor d'un so agradable i intens, fidel a la partitura; sabé subratllar i destacar tota la bellesa que enclou aquesta gran obra de Bach. Ricard Abelló, malgrat no ésser un professional de la música, ja que les seves activitats diàries són unes altres, s'ha fet remarcar en el transcurs dels recitals que porta donats a la Sala Mozart i a Ràdio Barcelona, entre altres llocs, i les seves intervencions, ben notables, en els Festivals Bach celebrats al Palau l'any 1928.

Actualment aquest excellent violinista exerceix el càrrec de sotsdirector de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C., i forma part, també, del QUARTET DE CORDA DE L'I. O.

ARTUR LLORENÇ.

EL MATÍ, 14 de maig del 1936.

L'Orquestra d'aquesta Associació ha donat un altre concert al P. de la M. C. Ja sabem com ella és constituïda per notables instrumentistes amateurs que formen un conjunt ben remarcable per la seva disciplina i bon sentit artístic, gràcies al treball constant i abnegat de tots aquests elements subjectes a la direcció intel·ligent i entusiasta del jove mestre Joan Pich i Santasusana.

Entre les obres d'orquestra del repertori més corrent dels concerts simfònics, hom féu escoltar la bella simfonia *A les costes mediterrànies*, una de les obres simfòniques més reeixides del mestre Pahissa, per la seva claredat i franquesa melòdica. Aquesta obra adquirí un bon relleu sota la direcció del seu autor.

Contribuí a l'amenitat de la sessió, prenent el mot amenitat en el seu més alt sentit, la interpretació del *Concert en mi* per a violí i orquestra, de Bach, la part de solista del qual digué amb justesa i bell caràcter el violinista Ricard Abelló, que es veié aplaudidíssim.

Un nou triomf de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C. en aquesta seva quinzena audició.

OBERÓN.

LA VANGUARDIA, 12 de maig del 1936.

Bajo la inteligente y eficaz dirección del maestro Juan Pich y Santasusana, uno de los jóvenes músicos catalanes mejor orientados y de más capacidad artística, la orquesta en buen hora creada, con elementos propios, por la ASOCIACIÓN OBRERA DE CONCIERTOS, sigue un camino de positivos progresos. Así en su nueva presentación de anteayer, por la mañana, en el «Palau», pudo dar pruebas de una fuerte disciplina y homogeneidad, y pudo prestar a sus interpretaciones frescura y decisión.

En la ejecución de la obertura de *Ifigenia en Aulida*, de Glück-Wagner; tres fragmentos de la deliciosa *Rosamunda*, de Schubert; el intermedio de *Goyescas*, de Granados, y la obertura de *Egmont*, de Beethoven, se apreciaron, tanto la pericia y el buen gusto directoriales del maestro Pich y Santasusana, como el entusiasmo de los músicos a sus órdenes.

Figuraban també en el programa el *Concierto en mi*, para violín y orquesta, de Bach, cuya parte solista interpretó Ricardo Abelló con ternura y distinción, y la fantasía sinfónica *A les costes mediterrànies*, de Jaime Pahissa, obra bien desarrollada, y en la que el autor crea un fondo de nostalgia popular, sobre justas e interesantes armonías.

Los socios de la OBRERA escucharon con devoción ejemplar todo el concierto y aplaudieron con legítimo entusiasmo a los maestros Pahissa, que dirigió su obra y Pich y a su orquesta, de la que se sienten justificadamente orgullosos.

LA HUMANITAT, 14 de maig del 1936.

El camí ascendent que cada dia més es destaca en l'obra que ve realitzant el mestre Joan Pich i Santasusana al front del seu INSTITUT ORQUESTRAL, que amb tanta cura ve sostenint l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, es patentitza novament, el passat diumenge, al magnífic concert que oferí al Palau de la Música Catalana.

No fa gaires dies, aquests grans avenços d'aquest conjunt «amateur», compost de joves que treballen i que dediquen les seves hores de repòs al perfeccionament d'aquest art, s'evidenciaren clarament al concert donat a l'Ajuntament a honor dels delegats del Congrés de Musicologia i de la Música Contemporània. En aquesta nova audició, però, hom observà encara una altra cosa important. Aquest estudiós Institut, que ja ha pogut destacar també un formós «Quartet de Cambra», compta amb solistes propis de qualitat. I un d'aquests és, indubtablement, el violinista Ricard Abelló, que actua de solista al *Concert en mi*, de J. S. Bach. Ricard Abelló és un artista que té un historial brillant, si bé no massa llarg. La seva excellent carrera artística ha estat lamentablement deturada pels seus familiars i el ferro ha substituït l'or de llei amb el qual l'artista s'havia anat modelant. Així, aquell prometedor concertista que, sota l'alliconament profitós del mestre Juli Jarque, havia conquistat el Premi Parramon, l'any 1926, i que no aconseguí plenament per empat, però sí una distinció especial del mestre Joan Manén, que presidi el Jurat, seguí actuant a «Ràdio Barcelona» i en diversos concerts en els quals aconseguí sempre l'elogi sincer de quants l'han escoltat.

Ha vingut després l'interès comercial a desplaçar fora dels rengles professionals aquest artista que albirava ja els resplendors de la glòria i només per instint o per devoció avui dedica a les tasques d'aquest magnífic INSTITUT ORQUESTRAL quelcom d'aquell talent seu que avui ha de posar a l'abast d'altres quefers més prosaics.

En aquest *Concert en mi* de J. S. Bach, Ricard Abelló es manifestà novament un artista en possessió de totes les possibilitats i atent a l'equilibri degut amb el conjunt orquestral. Assolí moments destacadíssims i es féu aplaudir amb tot entusiasme.

El mestre Pich Santasusana, que ja havia dirigit l'obertura d'*Iphigenie in Aulis*, de Glück-Wagner i el ballet de *Rosamunda*, de Schubert, dirigí també el *Concert*, de Bach, amb una pulcritud i una profunditat admirables.

A la segona part, el mestre Jaume Pahissa dirigí personalment el seu poema sinfònic *A les Costes Mediterrànies*, obra no exempta de dificultats que l'INSTITUT ORQUESTRAL aconseguí salvar sense esforç i palesà haver-li dedicat un estudi ben aprofitat. El mestre Pahissa fou aiximateix ovacionat junt amb els executants.

La nostra obligació d'assistir també al Concert de l'Orquestra Municipal no ens permeté d'escoltar la fi del programa en el qual figuraven encara l'*In-*

termèdi de *Goyescas* de Granados i l'obertura d'*Egmont*, de Beethoven, que, segons tenim entès, foren també molt ben executades.

Els mestres Pich Santasusana i Jaume Pahissa i el violinista Ricard Abelló foren cridats al prosceni nombroses vegades.

CAMIL OLIVERAS.

LA RAMBLA, 11 de maig del 1936.

En commemoració de la Festa del Treball, l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ens oferí un important concert simfònic pel seu INSTITUT ORQUESTRAL. Col·laboraren en aquest concert el mestre Jaume Pahissa i el violinista Ricard Abelló.

En el *Concert en mi* de Joan Sebastià Bach, actuà de solista el violinista Ricard Abelló, el qual interpretà la seva part de solista amb bell so i ajustat estil que li valgueren ésser llargament aplaudit per l'auditori.

Jaume Pahissa dirigí la seva obra *A les Costes Mediterrànies*.

Aquest fou llargament aplaudit en finalitzar l'execució de la seva obra.

La resta del programa fou dirigit pel jove músic Joan Pich. Aquest, al davant de la seva orquestra, realitzà una tasca discreta i plena de bons dissenys, que traslluí en molts moments en un bon equilibri de sons. L'orquestra de l'ASSOCIACIÓ OBRERA, formada tota ella per elements de la mateixa Associació, actuà en un bon pla de discreció, i en tot moment amb un gran entusiasme.

Cal encoratjar aquesta obra de l'ASSOCIACIÓ OBRERA, i que l'estímul i el treball continuat la condueixin a una bella perfecció artística.

El Palau, pleníssim d'un selecte auditori, que aplaudí amb entusiasme totes les obres d'aquest concert.

JOAQUIM SALVAT.

L'INSTANT, 11 de maig del 1936.

Ahir, al Palau de la Música Catalana, tingué lloc l'onzè concert de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, concert que fou confiat a l'INSTITUT ORQUESTRAL de l'esmentada entitat.

Per a tothom qui ha seguit amb interès les actuacions prèterites d'aquesta important agrupació instrumental que dirigeix, amb un entusiasme sense parí, el mestre Pich i Santasusana, el concert d'ahir fou la confirmació del progrés constant que realitza aquesta orquestra d'aficionats, nascuda en el clos de l'Associació que porta el seu nom i que avui ha aconseguit, gràcies a una labor constant, un grau de maduresa que permet de realitzar una tasca artística d'importància incalculable.

L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, pot vanagloriar-se de posseir una orquestra pròpia, capaç d'oferir un programa com el d'ahir, del més alt interès artístic.

Dues notes caracteritzaven l'audició d'ahir. L'actuació del violinista Ricard Abelló, que ens oferí una interpretació correcta i d'una serietat modèlica, del *Concert* de Bach, i l'actuació del mestre Pahissa, que per primera vegada es posà davant l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'OBREIRA per a dirigir la seva composició *En les costes de la Mediterrània*, obra que ahir aconseguí un èxit, quasi gosàriem a dir apoteòsic.

EL NOTICIERO UNIVERSAL, 11 de maig del 1936.

Esta entidad, de tan relevante historia artística y que tanta atención presta a los compositores y a los ejecutantes catalanes, conmemoró ayer, solemnemente, la Fiesta del Trabajo, con un concierto sinfónico que corrió a cargo del INSTITUTO ORQUESTAL DE LA A. O. DE C.

Se interpretaron, bajo la dirección del maestro Juan Pich, obras de Glück, Schubert, Bach, Granados y Beethoven, con gran ajuste y muy buena sonoridad, demostrando el INSTITUTO ORQUESTAL DE LA A. O. DE C. grandes progresos desde el tiempo, relativamente corto, de su última actuación. Se observa en la labor de esta masa orquestal mucho nervio. Y cuantos la integran, que son todos ellos jóvenes, tocan con destreza y están poseídos de un gran entusiasmo artístico. De seguir por el brillante camino emprendido, no ha de tardar el que pueda competir el INSTITUTO ORQUESTAL de referencia con las orquestas nuestras de música profesionales.

En la segunda parte del programa del concierto que motiva estas líneas, figuraba la fantasía sinfónica titulada *A les costes mediterrànies*, de Jaime Pahissa. La obra, que es una de las más vigorosas y más emotivas del ilustre compositor catalán, gustó mucho. La dirigió su autor con gran seguridad y brío. Al terminar la ejecución de la indicada obra, Jaime Pahissa fué objeto de entusiasmas y prolongados aplausos en su doble aspecto de compositor y director.

LA VEU DE CATALUNYA, 13 de maig del 1936.

Ara sobretot, que els concerts simfònics no abunden, ai las, entre nosaltres, cal aplaudir l'actuació de l'agrupament orquestral de la ben simpàtica entitat, el nom de la qual encapçala la present nota.

El violinista Ricard Abelló col·laborà a la sessió que comentem i tocà una obra mestra de la literatura violinística: el *Concert en mi*, per a violí i orquestra, de J. S. Bach.

El mestre Joan Pich Santasusana i els seus músics foren justament aplaudits. I també escoltaren aplaudiments el mestre Pahissa, que dirigí la seva obra ja esmentada, i el solista R. Abelló, que interpretà bé les pàgines del vell Bach.

I caldrà ara que els músics que dirigeix el mestre Pich Santasusana no es cansin pas d'estudiar.

F. LL.

«MÍTING-CONCERTS PÚBLICS»

LA NOCHE, 14 de maig del 1936.

UNA ORQUESTA DE OBREROS PARA DAR CONCIERTOS A LOS OBREROS

Barcelona es pródiga en instituciones culturales de un gran valor por el extraordinario rendimiento de sus eficaces actividades.

Entre las más destacadas debe colocarse una cuya finalidad es de una transcendencia enorme, tanto por su calidad artística como por la función social que viene realizando.

La ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS es bien conocida, y su labor ha tenido una repercusión en el pueblo berlonés, que ve con íntima satisfacción la prosperidad de esta entidad eminentemente popular, nacida bajo los auspicios de uno de los catalanes más preclaros de nuestros días, el insigne maestro Pau Casals.

Dentro de la A. O. DE C. hay una sección que en poco tiempo ha logrado realizar una labor tan meritoria que merece ser conocida y apreciada para satisfacción y estímulo de quienes la llevan a efecto.

La obra en conjunto de la A. O. DE C. es amplísima, y rebasa en mucho el título de la sociedad. No son solamente conciertos lo que organiza, sino un extenso programa de cultura artística, cuyas enseñanzas se llevan a cabo por el trabajo cotidiano de las clases, por el estudio de sus asociados activos, en los locales que ocupa en el viejo caserón de la calle Alta de San Pedro, 27.

Pero hoy nos vamos a fijar en una de esas actividades, que sola es suficiente para hacer a la institución merecedora de los más altos galardones.

Esta sección de la A. O. DE C. es la interesante agrupación sinfónica INSTITUT ORQUESTRAL.

Es una orquesta formada por trabajadores de todas clases, cuya finalidad es hacer música por los obreros y para los obreros. A los jóvenes músicos que la integran les unen los mismos fervores: Procurarse un delicioso placer del espíritu, procurando hacer partícipes de ese goce a todos sus hermanos de trabajo. Y es curioso ver cómo, inspirados por tan noble anhelo, se encuentran reunidos hombres de las más opuestas tendencias y convicciones; de las profesiones más diversas, sin que ni un solo momento se enturbie el entusiasmo que les guía, pues en la *orquesta* no hay más que *orquesta*, esto es, Música, Arte puro.

El INSTITUT ORQUESTRAL fué fundado en 1932, y desde los primeros momentos se hizo cargo de la dirección el joven maestro don Juan Pich Santasusana, de quien se puede decir con entera justicia que es el alma de la Agrupación.

El maestro Pich, excelente violoncelista, discípulo muy querido del maestro Casals, se ha revelado como un buen maestro concertador y director de orquesta, habiendo sabido comunicar todos sus entusiasmos, su espiritualidad exquisita a todos y cada uno de los jóvenes trabajadores que secundan su labor artística.

Es admirable el cariño de estos muchachos por su *orquesta*, y bien lo pone de manifiesto el hecho de la asiduidad e interés que ponen en el estudio de las obras de su ya extenso repertorio. Todas las semanas, habitualmente, celebran dos ensayos. Después de cenar, y como buscando un reposo espiritual para el trabajo realizado durante el día, acuden a los ensayos, donde poco a poco se van venciendo las dificultades de las nuevas obras puestas en estudio, y se van perfilando los matices de las ya estudiadas. Ni un desánimo, ni un olvido; todos los miércoles y viernes, a las diez, se reúnen en torno a su joven camarada y maestro y hasta la media noche estudian, y estudian con emoción, con fervor.

Son unos setenta. La Agrupación está integrada por toda clase de instrumentistas y así se consigue un conjunto completo para la formación de una orquesta de carácter sinfónico de las llamadas «gran orquesta»: 16 violines primeros, 16 segundos, seis violas, diez violoncelos, cuatro contrabajos, dos flautas, dos oboes, dos clarinetes, dos fagotes, dos trompetas, dos trompas, tres trombones, un tuba, un timbalero, un bombo y platillos.

Las profesiones de estos instrumentistas son: Un zapatero, un dependiente de farmacia, un encuadernador, un cocinero, un ebanista, un empleado de la Radio, un pintor, dos chófers, dos profesores de Instituto Nacional, dos impresores, tres sastres, tres camareros, tres barberos, cuatro dependientes de Aduanas, cuatro corredores de plaza, siete mecánicos, siete jornaleros, nueve dependientes de comercio, y diecisiete empleados de oficina y banca.

El INSTITUT ORQUESTRAL ha realizado ya notabilísimas actuaciones. Hizo su presentación el año 1934 con un concierto en el Palacio de Proyecciones de la Exposición, causando una excelente impresión. Desde entonces cada actuación es una confirmación de la confianza que se puso al ser creada esta orquesta.

Cada nuevo concierto es un éxito auténtico, notándose un avance, un perfeccionamiento, llegando en ocasiones a interpretar obras con la misma pulcritud y justeza que pueda hacerlo una orquesta profesional de merecido prestigio.

En el Palau de la Música Catalana ha actuado cuatro veces. También celebró una interesante audición por la emisora de Radio Barcelona. Recientemente, con ocasión del Congreso de Musicología, fué presentado el INSTITUT ORQUESTRAL a los congresistas por el maestro Lamote de Grignon, durante la recepción celebrada en el Salón de Ciento del Ayuntamiento, mereciendo grandes elogios de las eminencias musicales reunidas con tal motivo.

Pero la labor verdaderamente interesante, la que llena por completo el cometido de estos entusiastas jóvenes es la de los «Mitin-conciertos» que con una periodicidad no interrumpida celebra en las barriadas obreras.

Cada mes, aproximadamente, el INSTITUT ORQUESTRAL va a una barriada barcelonesa, y, en local conveniente, celebra un concierto matinal, en días festivos. El concierto es comentado por el maestro Pich, que antes de cada obra da a conocer la personalidad del autor, el carácter de la obra, y cuantos datos son precisos para que el público, no habituado a este género de obras, se ponga en condiciones de poder comprender mejor, de poder disfrutar íntegramente el pan espiritual que los músicos obreros les ofrecen.

Sin duda, es un acierto llamarles «mitin» en vez de «conferencias» como de momento parece que había de llamarse a estos actos. Una conferencia presupone una afectación, un tono de presunción que en manera alguna pueden tener estas actuaciones. Estos conciertos son de divulgación, de «propaganda artística» y a ellos se debe ir con el entusiasmo y fervor que se va a un «mitin» de propaganda de toda clase de ideologías.

Y el ideal de estos muchachos no puede ser más noble, más desinteresado. El esfuerzo de una afición, el sacrificio de quitar horas al descanso material o a las diversiones para, cada semana, preparar el obsequio que luego se ha de llevar a los demás trabajadores que aún no se han asomado a las bellezas del arte musical, es el banderín que ondean en sus propagandas. Este sano espíritu ha tenido sus compensaciones. En los conciertos celebrados en San Andrés, Sans, San Salvador (en los jardines de la casa del maestro Casals), San Martín, Horta, Gracia, San Gervasio... los muchachos del INSTITUT ORQUESTRAL son aclamados, primero con el fervoroso silencio con que son escuchados por millares de espectadores, y después con las ovaciones sinceras, emocionadas, con que premian el trabajo ofrecido.

La obra realizada por esta orquesta de trabajadores merece el cariño de todo Barcelona, pues en fin de cuentas a Barcelona le cabe el orgullo de tener una Agrupación que casi pudiéramos asegurar que es única en el Mundo.

MARÍN SANCHO.

LA HUMANITAT, 10 d'octubre del 1935.

Novament s'ha presentat, en començar l'actual curs musical, el tan aplaudit INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, sota la direcció expertíssima del jove mestre Joan Pich Santasusana. Aquesta orquestra, composta especialment d'elements «amateurs» pertanyents a la classe obrera, constitueix ja un veritable orgull per als seus iniciadors i dirigents, els quals han trobat en el mestre Pich Santasusana el braó i l'abast alligador necessari per a fer triomfar amb els caràcters del més gros èxit aquests joves que, ultra llur intel·ligència i entusiasme, saben sacrificar llurs hores d'esbarjo a l'estudi constant, amb la més admirable perseverància, per a oferir-nos unes audicions musicals que són ja gairebé equiparables a les dels més grans conjunts orquestrals.

El programa ofert en el seu «miting» d'Horta contenia l'obertura d'*Iphigenie in Aulis*, de Glück-Wagner, i la *Suite* de la *Cassation* núm. 1, de Mozart, executada íntegrament rares vegades. L'obra mozartiana produí un magnífic efecte i fou dita emotivament i amb perfecta justesa per l'INSTITUT ORQUESTRAL.

A la famosa *Aria* de la *Suite en re*, de Bach, seguí la *Simfonia en sol major*, núm. 13, de Haydn, que clogué el programa amb una ovació formidable, que es perllongà en demanar la presència a l'estrada del mestre Pich Santasusana, que hagué de presentar-se nombroses vegades.

La presència a la sala del mestre Joan Lamote de Grignon fou saludada amb nodrits aplaudiments, que es renovaren quan l'il·lustre mestre volgué felicitar personalment el director de l'INSTITUT ORQUESTRAL.

El públic que assistí a aquest concert féu insuficient la vasta sala i aplaudí totes les obres del programa amb el major entusiasme.

CAMIL OLIVERAS.

EL MATÍ, 26 de novembre del 1935.

Aquest INSTITUT, continuant la seva obra de divulgació musical, ha ofert un dels seus anomenats Miting-Concerts Públics a la barriada de Gràcia. L'acte se celebrà diumenge passat al matí al Teatre del Bosc, que amb aquest motiu es veié atapeït de concurrència.

L'INSTITUT és constituït, com ja hem dit altres vegades, per un grup de 70 socis de l'A. O. DE C. que formen una orquestra amb una finalitat social i educativa. La dirigeix el jove mestre Joan Pich i Santasusana, que, com ja hem dit també, es manifestà un veritable temperament musical. Amb el lema «Cultura produïda per obrers i destinada a ells mateixos» ha organitzat ja diverses audicions a altres tantes barriades de la nostra ciutat, on porta, amb la dignitat de bons intèrprets, un alè de música de primera qualitat.

En aquest concert dedicat a Gràcia, foren executades obres de Bach, Schubert, Glück, Mozart i Haydn. El mestre Morera hi dirigí la seva bella sardana *Davant la Verge*. Tota la resta fou dirigida pel mestre Pich i Santasusana, que obtingué una sonoritat i uns conjunts dignes de tot elogi. Per ésser justos no podem pas classificar aquest conjunt voluntariós i disciplinat com una mera orquestra d'aficionats; més aviat els diríem cavallers andarecs de l'ideal artístic.

Si el públic ingenu segueix les demostracions d'art que es fan per tal d'eleva la seva cultura, ens ho provà l'entusiasme amb què el de Gràcia rebé la realització d'aquest concert, exquisit per la qualitat de les obres, la cura de la interpretació i l'entusiasme sincer que ajuntà l'obra dels intèrprets amb l'actitud dels oients.

OBERÓN.

LA HUMANITAT, 29 de novembre del 1935.

No acabarem sense registrar el grandios acolliment assolit al Teatre del Bosc per l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS. Aquesta excellent institució, que dirigeix amb tant d'entusiasme i creixent encert el jove mestre Joan Pich Santasusana, acusa cada dia noves perfeccions en el seu desenvolupament i assoleix interpretacions que la posen gairebé al nivell de les més importants orquestres. Aquest progressiu millorament augmenta a cada nova sessió ostensiblement, i cal remarcar la gran simpatia i entusiàstic acolliment amb què el públic, un públic fantàstic, immens, la distingeix, així com el seu intelligentíssim mestre.

En aquest «Miting-Concert» aquesta excellent orquestra interpretà, amb pulcritud i encert, *Grave* i *Aria*, de J. S. Bach; l'*Intermedi* de *Rosamunda*, de

Schubert, i *Orfeo*, de Glück, que el mestre Pich dirigí mestriolament. El gloriós compositor mestre Enric Morera, que honorà l'acte amb la seva assistència, volgué dirigir personalment la seva sardana *Davant la Verge*, la qual, després d'una veritable explosió d'aplaudiments, fou precis bisar.

L'*andante* de la *Cassation*, núm. 1, de Mozart, i la *Simfonia* núm. 13, en *sol major*, de Haydn, tancaren el magnífic programa, el qual el mestre Pich féu precedir d'uns breus comentaris explicatius de cadascuna de les obres interpretades.

El mestre Joan Pich Santasusana i els joves instrumentistes de l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS foren clamorosament aplaudits en acabar aquest importantíssim concert.

CAMIL OLIVERAS.

EL CORREO CATALÁN, 30 de novembre del 1935.

EL INSTITUT ORQUESTRAL de la ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS que dirige el maestro Juan Pich Santasusana, dió antayer en el Teatro del Bosque su anunciado concierto.

Precedió a cada obra del programa una interesante disertación del propio maestro, quien a juveniles años da a comprender una seria formación cultural, aparte sus condiciones de técnico de la música y especialmente de director de masa instrumental, como lo ha ya sancionado el público en varias audiciones.

Los alcanzó también durante la audición el maestro Pich, y de ellos participó, como era justo, la orquesta que actuaba en este selecto concierto.

B. DE P.

BUTLLETÍ DELS «AMICS DE L'ART I DE LES LLETRES», de Sant Feliu de Llobregat, novembre-desembre del 1935.

8 de Desembre del 1935. En aquest dia, la nostra ciutat es veié honorada amb la visita de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, i ensms favorecuda amb l'execusió d'un Miting-Concert musical, el sisè que porta efectuat aquesta agrupació musical i que ben generosament oferí a la nostra ciutat.

Es creient interpretar el pensament dels nostres conciutadans, que des d'aquestes planes expremem el pregon agraïment de Sant Feliu envers l'OBRE-RA pel seu gest desinteressat a l'obsequiar-nos amb un concert de música clàssica, i el desig de poguer-los tornar a sentir de nou.

Amb rara unanimitat, tots coincidiren en elogiar el formidable conjunt que constitueixen els setanta i escaig d'executants, comanats per l'experta batuta del mestre Joan Pich. L'INSTITUT ORQUESTRAL donà la impressió d'una orquestra perfecta, acabada, amb una dicció emotiva perfecta, i una interpretació vigorosa i segura, a la vegada que sensible i d'una tècnica depurada, per la qual traspuava la musicalitat interna dels seus components.

En resum, un festival musical del qual la nostra ciutat en servarà un grat record, i del qual Amics de l'Art i de les Lletres en sent l'orgull de la iniciació i organització.

LA HUMANITAT, 7 de febrer del 1936.

Novament l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS ha celebrat un dels seus importants «Miting-Concerts» al Teatre de l'Aliança del

Poble Nou, sota la direcció del seu intelligentíssim mestre Joan Pich Santasusana. Aquest excellent conjunt orquestral interpretà, amb encert impecable, *Minuet en re*, d'Haendel; *Grave i Aria*, de la *Suite en re*, de J. S. Bach; *Intermedi de Rosamunda*, de Schubert; la sardana *Davant la Verge*, de Morera, i la *Suite d'El somni d'una nit d'estiu*, de Mendelssohn. Totes aquestes obres foren interpretades amb la més exquisida superació, sota la direcció aciençadíssima del jove mestre Pich Santasusana, el qual féu de cada obra un breu i atinat comentari.

El públic imponent, congregat a la sala de l'Aliança, aplaudí entusiàsticament al mestre Pich Santasusana i als seus executants en acabar el seu importantíssim i ben disposat programa.

CAMIL OLIVERAS.

L'Acció, diari de Terrassa, 18 de maig del 1936.

UN MÍTING DE VERB SINGULAR / EMOCIÓ DE LA MULTITUD

Del títol amb què era denominada la festa musical que ahir al matí tingué lloc al Teatre Alegria, —«míting-concert»— se'n desprenia ja l'objectiu que perseguïen els seus organitzadors: El de concentrar la massa del poble, bigarrada i oposada de tendències i sentiments, per tal d'abrandar-li els seus trets sensorials amb el fogueral immens de l'entusiasme íntim i exterior que la música abrandava en la profunditat dels éssers.

Una mena de míting en el curs del qual la propaganda oral tenia una servitud secundària. Una mena de míting que havia de convèncer els assistents per mitjà de melodies harmòniques concebudes per uns homes que les expressaren amb les figures geomètriques del pentàgrama i que uns altres, amb uns instruments musicals a les mans, interpretaren davant el poble, convocat en assemblea per tal que pogués gaudir dels secrets emotius de l'art dels sons i dels silencis.

I el poble, —gent de totes les castes, representants de tots els estaments, promocions de tots els sectors—, acudí en gran nombre, fins a omplenar el local del míting-concert. Estem segurs que la finalitat de l'acte arribà a aconseguir l'especulació sentimental que els organitzadors esperaven. Les obres simfòniques d'ahir, metoditzades, graduades com estaven, oi més amb el previ desxiframent de cada paràgraf de la composició que en feia el mestre-director de l'ORQUESTRA DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, commogueren el públic i per refractari que fos a l'emoció el feren seguir pels elevats camins de l'abstracció musical i del sentiment estètic.

Els múltiples centenars de ciutadans que escoltaven el concert, sabien romandre expectants, silencis, com immaterialitzats. Presenciàvem amb goig la remarca. El gran públic, la massa popular comprenia la música com a instrument de la seva educació anímica. La seva emotivitat nerviosa es manifestava, esclatant, al final de les obres, amb un aplaudiment a tota ratlla, unànime i incondicional.

Allò d'ahir constituïa un fenomen dels molts de l'evolució estètica del poble per mitjà de la música, i ens sorprenia el resultat. L'oïda humana està educada pitjor que la vista i el tacte, i no hauria estat pas estrany que els matisos harmònics de la música simfònica no haguessin arribat a dir gran cosa a l'intel·lecte de bon nombre dels oients d'ahir.

Però no. L'art col·lectiu dels executants del concert, sota la direcció del mestre Pich Santasusana, desindividualitzava els secrets de la voluntat estètica dels oients, per primària que fos, per a fer-los estremir amb els secrets d'un art que tan directament s'adreça a l'intel·lecte.

Per aquesta raó, l'objectiu del míting fou aconseguit amb escreix. Poc a poc la multitud ha de possessionar-se dels béns espirituals que fins ara, com els béns materials, eren privilegi d'uns quants. I perquè la massa del poble pugui gaudir a fons d'aquesta possessió, actes com el d'ahir, de preparació i de cultiu, són els que el poble necessita.

EL DIA, diari de Terrassa, 20 de maig del 1936.

L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, dirigit pel mestre Joan Pich Santasusana, amb la col·laboració del mestre Jaume Pahissa, tingué com era d'esperar, una franca i entusiàstica acollida a la nostra ciutat. De veritable Míting-Concert pot qualificar-se la sessió que ressenyem, la qual obeeix plenament a la idea mare que les ha creades.

Es lloable en tots sentits l'obra que realitzen aquests abnegats intèrprets de l'art sublim, la Música. Tant en el sentit de divulgació musical, amb l'alta finalitat de fer conèixer i estimar la música dels grans mestres, com en el sentit de sociabilitat musical del poble; ja que no dubtem de l'eficàcia que es desprèn de les seves actuacions, en fomentar arreu aquesta noble afició al gran públic, i alhora la influència que exerceix en el refinament de la seva espiritualitat, (puix que amb raó s'ha dit maintes vegades, que el nivell de cultura d'un poble, és valorat pel grau de musicalitat que posseeix) és, doncs, nobilíssima.

L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, amb el seu director al cap, ens mereix una sincera simpatia. Tan de bo, conservin d'una manera viva aquest anhel de millorament de la humanitat; que si tots volem una pàtria rica i noble, l'INSTITUT ORQUESTRAL té a la mà un mitjà poderosíssim, per a fer-la gran i enlairar el seu esperit a les més altes regions.

Aquest joveníssim i esperançador conjunt orquestral compost d'una setantena d'executants, ens donà un programa ben suculent. Hi figuraven obres de Glück-Wagner, J. S. Bach, Schubert, Jaume Pahissa amb l'obra *A les Costes Mediterrànies*, dirigida per l'autor, E. Granados i Beethoven. Totes aquestes obres anaren precedides d'uns comentaris, llegits pel mestre Pich, els quals posaven a l'auditori amb antecedents biogràfics i circumstancials de l'autor i de l'obra que executaven.

Hom escoltà amb gust aquesta selecció d'obres, les quals foren interpretades amb bon encert i discreció, sempre amb respectuosa fidelitat a les característiques de l'obra.

El gran públic que omplenava per complet l'espaiosa sala de l'Alegria, aplaudí totes les obres amb entusiasme i delectança. Tant el mestre Pahissa com el mestre Pich Santasusana foren objecte de càlides ovacions.

No voldríem acabar la nostra ressenya sense uns mots d'agraïment i encoratjament al director i components de l'INSTITUT ORQUESTRAL, bo i pregant-los de perseverar en l'alta missió que han emprès, sempre amb la inquietud d'assolir un major perfeccionament per mitjà d'un continuat i pacient estudi, pel resultat del qual són cridats a merèixer definitius triomfs.

AGRE-DOLÇ.

L'Acció, diari de Terrassa, 20 de maig del 1936.

La música nua, apassionada, meravellosa, de Wagner, agermanada amb l'exactitud acadèmica de Glück, que la fa pura com el rajolí de les deus d'aigua verge de la muntanya, obria el magnífic concert simfònic que l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, dirigit pel notable mestre Joan

Pich Santasusana, celebrà diumenge al matí, amb un procediment quasi inèdit d'atreure el públic i convèncer-lo, al Teatre Alegria. Ens referim al patrocina-ment fet per l'Ajuntament i les entitats artístiques locals.

Ja en l'obertura d'*Ifigènia a Aulida*, l'alludida primera obra del programa, ens donàrem de la qualitat excel·lentíssima de la collectivitat d'interpres-que obeïen la batuta concisa del mestre Pich, en saber produir magistrals efec-tes sonors, donant al soroll la seva graduació necessària, ja sia en la intensitat, ja sia en la modulació, ja sia en els pianos i pianíssims que els saben portar fins a la mínima expressió de la sonoritat.

I després, com a final de la primera part del miting-concert, fou execu-tada la cèlebre *Simfonia inacabada*, de Schubert.

Aquesta simfonia de Schubert fou el que més agradà de la primera part.

El mestre Pahissa dirigí una fantasia simfònica original, titulada *A les Costes Mediterrànies*.

Goyescas, de Granados, l'autor espanyolíssim, foren excel·lentment inter-pretades per la massa orquestral, que sapigué accentuar el ritme càlid de l'obra.

Finí el concert amb l'obertura d'*Egmont*, de Beethoven. Una obertura que és l'expressió temàtica del poema tràgic que envolta el personatge, de la qual l'orquestra en féu una interpretació impecable. Els instruments de metall so-bretot saberen cenyir-se a les exigències de l'acompanyament de la corda, i evi-taren les estridències dels «fortíssims». I d'aquesta compenetració, d'aquesta fusió del sentiment interpretatiu dels membres de l'orquestra, en sortí un con-junt perfecte, que delectà la nombrosa concurrència, la qual aplaudí amb molt d'entusiasme la tasca dels músics i de llur director mestre Pich Santasusana.

Aquest, abans de començar l'orquestra cada obra programada, llegia unes notes respecte la mateixa i el seu autor. Notes literàries i biogràfiques que el públic escoltava amb atenció.

El mestre Pahissa, després de la seva alludida obra, hagué de correspondre als aplaudiments del públic, sortint a saludar varies vegades. Mereixia la llarga ovació pel seu dual aspecte d'autor eminent i de director impertèrrit.

Digne de lloança fou també el públic. Atent i àvid, sense fresses ni distrac-cions. Ben percatat, tanmateix, del precepte contingut en el programa: «Un concert ha d'ésser per a tothom, públic i executants, un acte en el qual es revela el culte que es rendeix a l'Art per excel·lència; en assistir-hi, hom adquireix el dret d'escoltar i el deure de deixar escoltar.»

P.

BUTLLETÍ DEL GRUP EXCURSIONISTA «MONTSERRAT», juliol-agost del 1936.

No serà per demés fer ressaltar la connexió espiritual existent entre la Mú-sica i l'Excursionisme, per quant ambdues coses es complementen i totes dues també afinen la sensibilitat i augmenten l'elevació moral de l'home.

Així, doncs, davant la lloable iniciativa de l'Associació OBRERA DE CON-CERTS, institució social barcelonina de més amplis horitzons que el d'una simple entitat musical, que no limita en cap aspecte la seva funció cultural, fins en-lairar aquesta a les pures regions de l'espiritualitat idealista, en incorporar a les seves múltiples activitats els Miting-Concerts públics per mitjà del seu INSTITUT ORQUESTRAL, i en oferir generosament a la nostra ciutat la celebració de la no-vena d'aquestes manifestacions de divulgació artístic-cultural, el Grup Excur-

sionista Montserrat no podia restar-hi indiferent, i tingué l'honor d'ésser una de les vint entitats locals patrocinadores d'aquella memorable reunió musical que el dia 17 de maig proppassat va congregar al Teatre Alegria més de dues mil persones —tantes com cabien en el saló— les quals, en una admirable comunió d'ideals i en plena consciència del sentit de l'acte a celebrar-se, prestaren en tot moment a aquest una religiosa atenció i s'hi identificaren tot seguit, ço que diu molt en favor de la nostra ciutat.

La interpretació de les obres fou impecable, digna de la institució a què pertanyen els executants. El seu director, el mestre Joan Pich i Santasusana, rebé per tal motiu moltes felicitacions, ultra els aplaudiments que la multitud tributà amb entusiasme a un i altres.

Acabem aquestes ratlles expressant la nostra felicitació i el nostre agraïment a l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS i al seu INSTITUT ORQUESTRAL, per haver-nos donat ocasió de fruir intensament amb aquesta inoblidable manifestació espiritual, que ha estat un exponent de l'afició i l'estima que Terrassa sent per la Música i per la Cultura.

C.

COMBAT, setmanari de Mataró, 13 de juny del 1936.

L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, per la seva organització i pel fi que persegueix, és una institució model i una força cultural de primer ordre.

El públic mataroní, que omplí el local de gom a gom, restà veritablement sorprès davant el conjunt valuosíssim que és l'INSTITUT ORQUESTRAL i dedicà als seus components, i molt especialment al mestre Pich Santasusana, perllongades i merescudes ovacions.

En conjunt, salvant alguns detalls, la interpretació fou excellent, i si volem tenir en compte que l'INSTITUT està compost per aficionats, molts d'ells joves, llavors haurem de dir que l'audició donada pels artistes obrers fou immillorable. Puix no podem oblidar el temps relativament curt que porten d'actuació.

La corda, sobretot, actua amb una perfecció i disciplina envejables.

Bé és cert —i això és indiscutiblement el secret dels èxits de l'INSTITUT— que al davant de l'orquestra hi ha un conductor de gran temperament: el mestre Pich. Ell és el principal factor dels èxits que es vénen assolint.

De totes les obres executades, volem consignar, per la perfecció en que foren dites, l'obertura de *Ifigènia*, de Glück, i la *Simfonia* núm. 13, de Haydn.

També ens va plaure molt, la sardana *Davant la Verge*, de Morera.

En fi, la vinguda de l'INSTITUT ORQUESTRAL a la nostra ciutat, podem concepatuar-la com un veritable esdeveniment.

BEMOLL.

DIARI DE MATARÓ, 9 de juny del 1936.

Organitzat, sota el patronatge de l'Excm. Ajuntament d'aquesta ciutat, pel Comitè de la IV Fira Comercial que es celebrà durant la proppassada setmana, amb la col·laboració de més de quaranta entitats culturals, econòmiques, cooperatives, polítiques, d'esport, d'estalvi i altres, en el Clavé Palace es celebrà el concert de divulgació artístic-cultural amb que l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, de nostra capital, ha obsequiat a la ciutat de Mataró.

La presentació de l'INSTITUT ORQUESTRAL ha causat sensació. Constituí una sorpresa als qui no teniem el goig de haver fruit encara de la pulcritud, de la escrupulositat amb que els instrumentistes que el componen es lliuren a la execució de les obres dels grans Mestres de la música, obeïnt, i més que subjectant-se, avençant-se a les indicacions fortament insinuades amb son gest pel seu director, l'excel·lent Mestre Joan Pich i Santasusana. El seu domini del conjunt denota les extraordinàries condicions que reuneix per a infiltrar i imposar la seva concepció interpretativa que l'auditori copsà amb tota diafanitat.

La finalitat perseguida per l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, amb el Miting-concert, l'audició d'obres musicals, substituint els parlaments amb la música, amb el propòsit de fer conèixer i estimar els grans Mestres, divulgant en tots els aspectes l'art sublim de la Música, ha estat plenament assolida en aquesta divuitena presentació del conjunt orquestral, desena de divulgació artísticocultural, primera en aquesta ciutat.

El radiant Coliseu «Clavé Palace» oferia l'aspecte de les grans solemnitats populars. L'auditori que emplenà la grandiosa sala d'espectacles es comportà com si estigués habituat a les grans audicions simfòniques, fidel, segurament per intuïció, al trobar-se davant la meritíssima orquestra, a l'exhortació de que «un concert ha d'ésser per a tothom, públic i executants, un acte en el qual es revela el culte que es rendeix a l'Art per excel·lència».

El Mestre, abans de l'interpretació de cada una de les obres llegí unes quartelles, donant, a grans trets, unes indicacions respecte a la vida i personalitat dels respectius autors, època en que visqueren i producció d'ells coneguda, així com del caràcter de les composicions que seguidament s'interpretaren.

L'encert amb que es confeccionà el programa, ponderat en les seves dues parts, ens relleva de comentar cada una de les obres, totes de mèrit indiscutible i prou conegudes dels filharmònics, no obstant la manifestació del comentarista de que no eren executades amb freqüència, cosa certa en el que es refereix a la *Cas-sazione* de Mozart.

Clouem aquestes notes repetint que l'execució fou pulcríssima, ben refinada, treballada tant en la dicció dels temes com en la claredat de les figuracions que les enriqueixen i dels diferents plans de les frases musicals que ja formant contrast ja sobreposant-se constitueixen motius complementaris o d'exornament. Hi palpita una completa i perfecta coordinació o intelligència entre l'estol d'instrumentistes i el seu notable director. Les indicacions d'aquest no fallaren, fluïen, brollaven amb seguretat en els seus subordinats, que demostraven perfecta comprensió i desig fervent d'ajustar-se a les exigències del conductor de l'obra a la perfecció assequible.

Per a impressionar-nos tan satisfactòriament no ha estat necessari que es presentessin els artistes amb abillaments de cerimònia, que tal vegada el caràcter popular de la institució feia innecesari, ni que fessin gala de comptar amb renomats concertistes en les seves files, sinó que fou suficient l'afany, posat de manifest tot seguit, de superar-se, aconseguint, amb gran esperit de disciplina, sotmetre's sense apartar-se de les matitzacions i dicció que se'ls ha imposat en l'estudi de les partícules i del conjunt de les obres.

Cridà l'atenció que les senyoretes que formen part d'aquesta Orquestra tinguessin confiats instruments tan destacats com el cello, viola tenor i violíns primers, una d'elles el compromès de concertino.

J. S. S.

LA HUMANITAT, 24 de juny del 1936.

L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, tingué la gentilesa d'invitar-nos a acompanyar-lo a l'excursió organitzada a Sabadell on donà un dels seus extraordinaris «Miting-Concerts» que tant criden l'atenció de les masses populars.

En la seva primera part fou interpretada l'obertura d'*Iphigénie in Aulis*, de Glück-Wagner; l'*Allegro* i l'*Andante cantabile* de la *Cassation*, de Mozart, la imponent *Simfonia Inacabada*, de Schubert, obres que l'INSTITUT executà meravellosament, sota la batuta del seu intelligentíssim mestre Joan Pich i Santasusana.

A la segona part, l'ORQUESTRA DE L'OBRERA interpretà la magnífica sardana del mestre Morera, *Davant la Verge*; l'intermedi de *Goyescas*, de Granados; i la *Simfonia en Sol major*, núm. 13, d'Haydn, que el mestre Pich Santasusana dirigí amb el seu proverbial encert i conegut entusiasme. El públic sabadellenc que, durant tot el programa escoltà amb religiós recolliment totes les obres executades, i subratllà cada una d'elles amb nodrits aplaudiments i d'una manera especial la fi del concert, després del qual l'ovació prengué caràcters veritablement formidables.

Abans d'acabar la festa, el conseller regidor de cultura d'aquell ajuntament, pronuncià un discurs afectuós i amarat de patriòtic entusiasme que fou seguit amb gran interès per l'auditori i llargament aplaudit en acabar-lo.

CAMIL OLIVERAS.

DIARI DE SABADELL, 27 de juny del 1936.

Diumenge passat, dia 21, a les 11 del matí tingué lloc al Teatre Euterpe, l'anunciat acte públic organitzat per 49 entitats de diferents matissos, i patrocinat per l'Excm. Ajuntament d'aquesta ciutat.

La sala oferia l'aspecte de les grans solemnitats i feien guàrdia d'honor agents de la Guàrdia Urbana amb llur abillament de mitja gala. Les llotges de la platea eren adornades amb tapissos i hi havia plantes i garlandes.

L'acte consistí en un magne concert musical a càrrec de l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C., el qual excel·lí d'una manera remarcable.

Molt abans de l'hora anunciada per a començar el concert el Teatre Euterpe estava atapeït de públic, àvid d'escoltar i aplaudir aquella massa orquestral que tan encertadament dirigeix el Mestre senyor Joan Pich Santasusana.

Amb un xic de retard, motivat per l'aglomeració de públic, començà l'acte amb un breu parlament escrit pel publicista sabadellenc Joan Sallarès Castells, el qual per afers professionals es veié impossibilitat de llegir-lo. Va fer-ho el senyor Joan Sangrés, de la Comissió Organitzadora. Diu així aquest discurs de benvinguda:

«Abans que el primer acord orquestral ompli de perfums aquesta sala, els qui hem organitzat el concert que ara ens espera, sentim l'imperatiu de dir als qui formen l'INSTITUT ORQUESTRAL una sola paraula que tanca tota la nostra simpatia, tota la nostra joia i tota la nostra cordialitat: Benvinguts!

En aquesta paraula solta hi ha tot l'agraïment de cada un dels qui ací ens trobem reunits tot delint el gaudi musical que ens ha estat promès i ella resumeix tot l'esperit de la ciutat, puix que tota la ciutat es troba ací com en un feix, fos el seu esperit en la realització d'una festa essencialment artística.

Quaranta-nou entitats de sentit cultural i, al davant de totes elles l'Excm. Ajuntament, formen la capçalera i el dossier i el suport d'aquest jardí orquestral que ara pobla el redós escènic, i aquest concurs tan profús com lluit que con-

densa les millors qualificacions ciutadanes ha d'evidenciar eloqüentment a l'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS com la seva obra ha estat ací compresa i estimada en tota la seva vàlua, ja que aquesta Orquestra en el fons no fa sinó sintetitzar el triomf de l'esperit en la vida envulgarida, agrejada de contrarietats, de l'estament obrer.

Sabadell tot sencer obre els braços de la seva simpatia a aquest estol de moderns mitinaires de la música. Ells, tan muts de paraules com eloqüents d'expressió, han vingut ací a oferir-nos les síntesis artístiques de llur acoblament, un acoblament que fos fet tot cedint a les febres d'un gran amor i d'una gran passió: la passió de l'art i l'amor a les més qualificades obres musicals. Cal que tot-hom sàpiga comprendre l'abast de les nostres paraules. La tasca que s'ha imposat l'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ OBRERA DE CONCERTS, no és, ni de lluny, una obra de diversió innocent o d'esplai snobista, sinó tota una altra cosa que ja s'acosta a un ideal.

Aquests concerts essencialment populars que avui són donats ací i demà a una altra ciutat, i un altre dia a una vileta ensonyada o a un poble distant, representen una altra croada de cultura democràtica, que, avui com avui, és la més necessària. I l'OBRERA DE CONCERTS, pel seu propi esforç, per la seva joiosa ofrena, realitza aquest miracle. Ella ha fet desaparèixer les dificultats que hi ha a dur i sufragar corporacions de la naturalesa de l'INSTITUT ORQUESTRAL i mercès a aquest, sovint és espargida una mica de poesia arreu de la nostra terra, tan arroentada d'apassionaments i de lluita, com si provés de veure si és possible assolir l'apaivagament dels esperits i així normalitzar el pols xarbotant de la gent, fer sentir una mica més alt i desvetllar l'esperit cap a estadis més airejats dels bons vents i més propicis a fructificar collites les més riques en sentit d'humanitat.

Algú ha dit que si de tard en tard ens donàvem a contemplar el cel, tan alt, esmaltat d'estels, aviat sentiríem la felicitat de la nostra petitesa. I sospitem que els qui formen aquest estol Orquestral ara immòvil són gent d'aquesta llei de naturalesa; dones i homes que saberen fondre llur esperit sedent en la fronda verda i frescal i vital i meravellosa de la música, que és l'art més sense enganys, puix que no és cos físic, ni mot de servitud, ni color imitatiu; sinó perfum d'ànima i atmosfera de puresa i flor immaterial de la intelligència creadora.

I ja que així els veiem de purs i de generosos, concedim-los amb la nostra reiterada benvinguda, l'agraïment de la nostra admiració i el festeig entusiasta dels nostres picaments de mans.

Seguint l'ordre del programa anunciat es desenrotllà de la forma anunciada i cada obra fou precedida d'una breu biografia de l'autor, llegida pel Mestre senyor Pich Santasusana. Sota la batuta de l'intelligent jove Mestre-Director, el conjunt orquestral va actuar amb una gran justesa.

Totes les composicions, però especialment les obres *Allegro* i *Andante cantabile* de la *Cassation* de Mozart, *Intermedi* de l'òpera *Goyescas*, de Granados i la *Simfonia* núm. 13, en *sol major*, en quatre temps, de Haydn, aquesta darrera com a final de programa, obtingueren un èxit complet.

Cal remarcar la tensió amb què el nombros públic escoltà les obres que composaven el programa, les quals foren totes aplaudides amb fervorós entusiasme, el qual arribà al desbordament al finalitzar el concert. Tot el públic, dempeus, tributà una ovació entusiasta als músics en el moment que la Comissió Organitzadora féu ofrena d'uns artístics ramells de flors a les senyoretes executants.

Com a mots finals ens resta afegir que l'INSTITUT ORQUESTRAL deixà una gran impressió, la qual cosa fa confiar que ben aviat podrà continuar-se a Sabadell, aquesta tasca de divulgació artístico-cultural.

C. O.

Aquesta Memòria — la concepció i metodit-
zació de la qual són anteriors al 19 de ju-
liol, malgrat d'ésser definitivament en-
llestida la seva redacció i ordenació
a finals d'agost, — fou acabada
d'estampar el dia 29 de gener
del 1937, en els obradors
tipogràfics Ortega, si-
tuats al carrer d'Ari-
bau, número 7,
Barcelona

ORFEÓ CATALÀ
BIBLIOTECA

BARCELONA

Reg. 4275

Sig. 78 (106)

(4671805) AcS

17-VIII-C/3

